

Günəş Şərqdən doğur!

№ 185 (5281), 2020-ci il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Müstəqil İctimai-siyasi qəzet

www.sherg.az

29 dekabr 2020-ci il (çərşənbə axşamı)

Günün içindən...

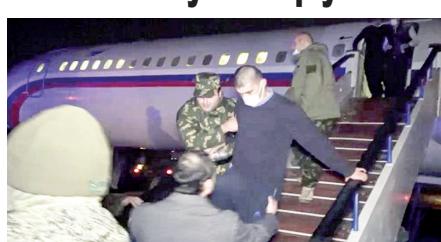
Hansısa şəhərin, rayonun problemi 1 il gözləyə bilər

Ancaq işğaldan azad olunan ərazilər tez bir zamanda bərpa olunmalıdır

Dünen Milli Məclisin növbəti plenar iclasında bündə zərfinin müzakirələri davam etdirilib. Deputatlar bir sıra sahələr üzrə sosial xərclərin artırılmasını təklif ediblər. Xüsusən, şəhid ailələri və mühərbi veteranlarının sosial müavinətlərinin bir qədər də yüksəldilməsini isteyiblər.

(Səh.3)

Ermənistan daha iki hərbi əsiri Azərbaycana qaytarıb

Azərbaycan da dörd erməni hərbi əsiri Ermənistana təhvil verib

(Səh.8)

Turan qurulur

“Bir millət, beş dövlət” şüarı Kremlin kefini pozub

(səh.8)

“Şuşaya təxminən 25 nəfərlik heyətlə daxil olduq”

Füzulidən Şuşayadək döyüşən qazi: “...Cəmi 4-5 adam sağ qaldı”

(səh.9)

“Bölgədə rus sülhməramlılarının olması narahatedicidir”

Şəbnəm Şixəliyeva: “Axı biz hələ əsrlər əvvəl rusların ölkəmizə dəfələrlə işğal cəhdlerinin şahidi olmuşuq”

(səh.7)

Yoluxanların sayı 800-dən aşağı düşdü

3048 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 772 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 3048 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və eve buraxılıb.

(Səh.9)

İtkin düşmüş 30-dan artıq hərbçi axtarılır

Şəxsiyyəti müəyyən olunmayan 50-dən artıq şəxsin isə identifikasiyası üzrə iş aparılır

Hazırda itkin düşmüş hesab olunan 30-dan artıq herbi qulluqçunun tapılması üzrə işlər davam etdirilir.

(Səh.3)

Ermənistan öhdəliklərini yerinə yetirməlidir

Türkiyə XİN erməni silahlılarının təxribatına etirazını ifadə edib

Qarabağda silahı buraxmayıaraq geri çəkilmədən imtina edən erməni ünsürlərin Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı həyata keçirdiyi hücumlar 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanat əsasında təsis edilən atəşkəs rejiminin açıq şəkildə pozulmasıdır.

(səh.6)

UNESCO-dan açıklama

“Şuşada salamat tarixi bina qalmayıb, 11 məscid məhv edilib”

(səh.7)

Makronun bəyanatı çarəsizliyin ört-basdır edilməsidir

Fransa Prezidenti artıq anlayır ki, Paşinyanın nüvəsi Azərbaycan və Türkiye ilə əlaqələrdə görür

(səh.5)

Azərbaycana gətiriləcək koronavirus vaksinləri vergidən azad olunur

(səh.7)

Arxayınlışmaq olmaz

Peyvənd oldu, olmadı maskalardan mütləq istifadə olunmalıdır

(səh.14)

Prezident yeni yolun açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ile dövlət sərhədi avtomobil yolu 7,5 kilometrliyindən Masazır dairəsinədək olan hissəsinin yenidən qurulması çərçivəsində görülən işlərlə tanış olub. Dövlət başçısı "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ile dövlət sərhədi yeni avtomobil yolu 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak edib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda son illərdə mühüm sosial və iqtisadi əhəmiyyəti ilə seçilən infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Bunlar ümumilikdə ölkəmizin iqtisadi potensialını möhkəmləndirir, əhalinin sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlərə böyük töhfə verir. Dövlətimizin başçısının sərəncam və tapşırıqlarına uyğun inşa olunan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ile dövlət sərhədi avtomobil magistralı yol infrastrukturunu layihələrinin genişlənməsi, onların daha da müasirləşdirilməsi

istiqamətində atılan növbəti mühüm addımdır. Bu layihə çərçivəsində yolu 7,5 kilometrliyindən Masazır dairəsinədək olan hissəsinin yenidən qurulması başa çatıb.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov işlərin icrası ilə bağlı dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Layihə çərçivəsində Xirdalan dairəsinin altından keçən avtomobil tuneli genişləndirilib. Hər bir istiqamət üzrə əlavə tunellər inşa edilib. Bundan başqa, yenidənqurma işləri zamanı Xirdalan dairəsine qalxan və düşən hissələrdə iki hərəkət zolaqlı yol inşa olunub. Görülən işlər bu istiqamətde yaranan tixacların qarşısının alınmasında, avtomobilərin hərəkətinin intensivliyinin, sürücülərin və sərnişinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

Layihəyə uyğun olaraq Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ile dövlət sərhədi avtomobil yolu Xirdalan dairəsi yaxlığında yeni dəmir yolu körpüsü də tikilib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəlki körpünün texniki göstəriciləri avtomobilərin normal və təhlükəsiz hərəkətinə mane olurdu. Ona görə də həmin körpünün

söküllerək əvəzində yeni, müasir standartlara cavab verən körpünün inşası ilə bağlı qərar qəbul edilmişdi. Layihənin icrası şəhərin bu hissəsində tixacların qarşısının alınmasında, qatarların hərəkətinin təhlükəsizliyində böyük rol oynayacaq.

Prezident İlham Əliyev "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolu Xızı rayonunun Yaşma və Giləzi qəsəbələri arasında yerləşən 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak edib.

Uzunluğu 150 kilometr olan yeni yol 4 hərəkət zolaqlıdır. Hazırkıda yeni magistralın Şabran rayonunun Gendob kəndi və Qusar rayonunun Samur qəsəbəsi arasında yerləşən hissəsində ti-kinti yekunlaşmaq üzərdir. Yeni istiqamət üzrə inşa edilən bu magistral avtomobil yolu əvvəlkindən 13 kilometr qıсадır. Yolu qalan hissələrinin gələn ilin ikinci yarısında yekunlaşdırılması planlaşdırılır. Yeni avtomagistrala Giləzi yaşayış məntəqəsi, Siyəzən və Şabran rayonları, əhəmiyyətli Quba-Xaçmaz avtomobil yolu ilə kesişən ərazidən yol qovşaqları vasitəsilə daxil olmaq mümkündür. Yeni magistral avtomobil yolu və istifadə üçün ödənişin her kilometr üçün yüksək məbləğlər ödəniləcək. Yeni avtomobil yolu əvvəlki 13 kilometr qıсадır. Yolu inşası Azərbaycanın layihədə iştirak edən ölkələrə iqtisadi əməkdaşlığından daha da genişləndirməsinə xidmət edəcək. Bundan başqa, yeni avtomobil yolu tikilməsi nəqliyyat xidmətlərini daha da yaxşılaşdırmaqla yanaşı, bölgədə turizmin inkişafına əlavə təkan verəcək, dəhlizlə yük və sərnişin daşımalarında əsas rol oynayacaq.

Ceyhun Bayramov türkiyəli həmkarı ilə telefonla danışıb

Dünən Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu arasında telefon danışığı baş tutub.

XİN-in Metbuat Xidməti idarəsindən verilən məlumatə görə, nazirlər 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanatın icrası və bölgədə mövcud olan vəziyyəti müzakirə ediblər.

Tərəflər, əhəmiyyətli maraq doğuran digər regional məsələlər ətrafında fikir mübədiisi aparıblar.

Mövlud Çavuşoğlu Rusiyaya gedir

"Qarabağ məsələsini və atəşkəsə nəzarət mərkəzinin fəaliyyətini müzakirə edəcəyik"

"Bizim Rusiya ilə bir çox sahədə əməkdaşlığıımız mövcuddur."

Bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Rusiyaya səfəri ərefəsində deyib.

O bildirib ki, Soçi də Türkiye-Rusiya Birgə Strateji Planlama Qrupunun iclasında Dağlıq Qarabağ məsələsi de müzakirə olunacaq:

"Regional məsələlərdə ferqli tərəflərde olsaq belə, Rusiya ilə əməkdaşlığı var. Suriyada, Liviyyada ferqli tərəflərəyik, amma Rusiya ilə yüksək seviyyədə əməkdaşlığıımız davam edir. Biz Azərbaycan-Ermənistan, Dağlıq Qarabağ məsələsini də müzakirə edəcəyik. Atəşkəsə nəzarət mərkəzinin vəzifəsi və fəaliyyəti barədə müzakirələr olacaq. Azərbaycanın sərhəd təhlükəsizliyi beynəlxalq hüquq çərçivəsində təmin olunmalıdır. Bu məsələdə də gələcəyə yönəlik addımları müzakirə edəcəyik".

Qeyd edək ki, Mövlud Çavuşoğlu dekabrın 29-da Soçi də Rusiya-Türkiyə Birgə Strateji Planlama Qrupunun 8-ci iclasında iştirak edəcək.

"Mədəni irs yalnız ayrıca bir xalqa deyil, bütün başarıyyatə məxsusdur"

Hikmət Hacıyev: "Azərbaycan UNESCO ilə qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlığı hazırlır və özünə münasibətdə eyni yanaşmanı gözləyir"

hazırlanmış bu sənəd dünyada olan mənəvialı zamanı, işğal altındaki ərazilərdə UNESCO Katibliyinin mədəni abidələrin qorunması ilə bağlı atmalı olduğunu addımları ehtiva edirdi.

Azərbaycanın özü işğaldən əziziyət çəkmiş bir ölkə kimi nəinki yalnız işğal olunmuş ərazilərimizdə, elecə də bütün dünyada mədəni abidələrin dağılıması məsələsinə həssaslıqla yanaşıb və UNESCO ilə bu sahədə əməkdaşlığı daim önəm verib. Bizim düşüncəmiz belə olub ki, mədəni irs yalnız ayrıca bir xalqa deyil, bütün başarıyyatə məxsusdur.

2016-cı ildə UNESCO tərə-

findən Mədəni abidələrin qorunması üzrə ilk "Hərbi bələdçi" hazırlanıb. Bu bələdçi çox önemli nəşərdir və ferqli dillərə tərcümə edilərək bir çox dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən NATO tərəfindən istifadə edilir. Bələdçinin hazırlanması üçün maliyyə töhfəsinə mehz Azərbaycan verib. Həmçinin onun müəllifləri arasında İtalya, İngiltərə, Fransa mütəxəssisləri ilə yanaşı, azərbaycanlı ekspert də yer alıb. Bu, ölkəmizin mədəni abidələrin qorunması sahəsinə

verdiyi önemini, eləcə də bu sahədə olan nüfuzunun göstəricisidir.

Həmçinin UNESCO-nun en mötəbər qurumlarından olan Ümumdünya İrs Komitesində 2015-2019-cu illər ərzində üzvüllüy zamanı da Azərbaycan silahlı mənəvialı zamanı mədəni irs qorunması məsələ-

sinı daim gündəmdə saxlayıb.

UNESCO ilə əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın daim diqqət mərkəzində olub. Təsadüfi deyil ki, Mehriban xanım Əliyeva 2004-cü ildə Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı və milli musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsində xidmətlərinə görə UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görürlüb. Məhz onun təşəbbüsü və dəstəyi ilə istər Azərbaycanda, istərsə də xarici ölkələrdə mədəni irs qorunması sahəsində önemli layihələr həyata keçirilib, məktəbler inşa edilib, məscidlər, kilsələr, tarixi abidələr bərpa olunub.

Beynəlxalq hüquqa, beynəlxalq humanitar fəaliyyətə, multi-kulturalizmə böyük əhəmiyyət verən Azərbaycan UNESCO ilə bundan sonra da səməreli, konstruktiv, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlıqla hazırlır. Azərbaycan UNESCO-dan da özüne münasibətdə eyni yanaşmanı gözləyir".

insanları bölgelərə qaytmağın yollarını tapmalyıq. Bu insanları təsərrüfata qaytarmaq üçün stimullaşdırıcı tədbirlər görülməlidir. İkinçiisi, içtimai nəqliyyatla bağlı problem həllini tapmalıdır. Biz kiçik görünə bilən məsələlərin həlli istiqamətində təcili sürətdə addımlar atmalıdır. Üçüncüüsü, Hesablama Palatasının

zamanı cəbhəyanı kəndlərin birində idik. Həmin kənddə qaz yoxdur. Orada sual edirdilər ki, bizim kəndə ne vaxt qaz çəkiləcək? Haqlı olaraq belə bir irad səsləndirildi ki, Qarabağı azad edek, yoxsa qaz çekək? Yəni fikir səsləndirəndə 44 günlük ağır mühərabədən çıxdığımızı unutmayaq".

"Bütçə insanların sosial müdafiəsini gücləndirəcək"

Millet vəkili Musa Quliyev bildirib

Hansısa şəhərin, rayonun problemi 1 il gözləyə biler

Ancaq işğaldan azad olunan ərazilər tez bir zamanda bərpa olunmalıdır

Dünen Milli Məclisin növbəti plenar iclasında bütçə zərfinin müzakirələri davam etdirilib. Deputatlar bir sıra sahələr üzrə sosial xərclərin artırılmasını təklif ediblər. Xüsusən, şəhid ailələri və mühəribə veteranlarının sosial müvənətlərinin bir qədər də yüksəldilməsini istəyiblər. Millet vəkili Fəzail Ağamali deyib ki, veteranlar mühərabədən qayıtdıqdan sonra onlar işlə təmin olunmalıdır. Bununla bağlı xüsusi program hazırlanmalıdır. Deputat bildirib ki, veteranların işlə təminatını biz heyata keçirmeliyik:

"Bununla bağlı problemlərlə qarşılaşa bilərik. Digər tərəfdən istə birinci Qarabağ mühəribəsi veteranlarının, istərsə də ikinci Qarabağ mühəribəsi veteranlarının sosial müdafiəsi də gücləndirilməlidir. Heç olmasa, yaşayış minimumu həcmində onlara vəsait verilməlidir. 1-ci Qarabağ qazilərini də unutmamalıyq. Onlara da bu həcmində vəsait verilməlidir".

"Səngərdəki hərbçilərin uşaqlarının təminatı yaxşılaşdırılmışdır"

Millet vəkili Fazıl Mustafa isə deyib ki, ümumiyyətlə, Azərbaycanda sənəgərdə, bölgələrdə əziyyət çəkən, uşağına müəyyən təhsil vermək imkanı olmayan hərbçilərin uşaqlarının təminatı yaxşılaşdırılmışdır. Deputat bildirib ki, bu, Bakıda kabinetdən çıxmayan, kresloda oturan hərbçilərə aid deyil: "Dediym kateqoriyadan olan hərbçilərin uşaqları və ailələri üçün infrastrukturunu təmin etməliyik. Söhbət təkcə müavinət verilməsindən getmir. Sovet dövründə zabitlər, hərbçilər üçün belə infrastrukturlar var idi. Yəni bu uşaqların eqli, mədəni inkişafına nail olmalıdır. Hərbçi ailələri, uşaqları üçün müavinətdən başqa yollar tapmalıyq. Yaxın 20-30 ilde Azərbaycanın qarşısında böyük proseslər durur. Biz Qarabağda mühəribəni udmuşuq, amma hełe dünya ermənilərinə qalib gəlməliyik". Fazıl Mustafa 190 manat ödəmənin artırılmasını da təklif edib: "Dövlət əhaliyə yaşayış minimumu həddində yardım edir. İndiyədək bu, 190 manat idi. İndi

yaşayış minimumu 196 manat olacaq".

"Bakıda gecəqondularda məskunlaşanları rayonlara qaytmağın yollarını tapmalıyq"

F.Mustafa bildirib ki, hansısa vətəndaş şəhid və qazilərə yardım işinə qoşula bilər. Məsələn, 20 obyektindən birini şəhid ailəsinə bağışlayar, bununla da dövlətə yardım etmiş olar: Yanvar ayından başlayaraq bəzi vacib addımların atılmasına başlamalıyq. Bakıda gecəqondularda məskunlaşan və işsiz olan

təqdim etdiyi rəydə özelleştirme prosesinə yenidən baxmağı təklif edirəm. Bu məsələdə şəffaflıq təmin olunmalıdır".

"Veteranlara 150-180 manat müavinət verilsin"

Millet vəkili Siyavuş Novruzov Qarabağ mühəribəsi veteranlarına 150-180 manat müavinət verilməsi təklifi ilə çıxış edib. Parlament üzvü vurgulayıb ki, Qarabağ veteranlarına verilən müavinət 50 manatdan 80 manata qaldırılıb: "Lakin qiymətlərdə dəyişiklik olduğunu üçün veteranlara verilən müavinət də artmalıdır. Bu vəsait heç olmasa, 150-180 manat həcmində verile bilər".

"Bezi şəhid ailələri, qazilər arasında mənzil şəraiti yaxşı olmayanlar var"

Siyavuş Novruzov xatırladı ki, bəzi şəhid ailələri, qazilər arasında mənzil şəraiti yaxşı olmayanlar var. Onların kommunal borcları da ləğv olunmalıdır:

"Məsələnin mahiyyəti sırf maddiyata yöneldilməməlidir. Maddiyyatı onların ığdırıklarından yuxarı tutmamalıyq. Onlar Vətənin ərazi bütövlüyünü təmin edib, 30 ildir, qəlbimizdə olan yaranı sağlıdib. Bəzisi hətta gizlindən avtobusa minib mühəribəyə yollanıb. Ora gedəndə sabah veriləcək pensiyani düşünməyib. Biz dərsliklərimizə bu qəhrəmanlıqları salmalyıq. Gələcək nəslə maddiyyati deyil, qəhrəmanlıqları aşılamalıyıq. Doğrudur, onlar ən yaxşı şəraite layiqdirler, sosial təminatı həll olunmalıdır, amma ığdırıklarını də unutdurmamalıyıq". Deputat qeyd edib ki, digər tərəfdən işğaldan azad olmuş ərazilər ən qısa müddətdə bərpa edilməlidir: "Hansısa şəhərin, rayonun, kəndin problemi 1 il gözləyə bilər. Amma işğaldan azad olunmuş əraziləri tez zamanda bərpa etməli, insanları öz yurduyaşlarına köçürməliyik".

"Hökumətin üstünə çox gedirsiniz"

Deputat Aqil Abbas isə həmkarlarını tənqid edib. Millet vəkili bildirib ki, hökumətin üzərinə çox yük qoymaq olmaz: "Deputatlar burada təklif edir ki, filan yere vəsaiti bu qədər artırın, filan yere 3 milyard artırın. Dövlət bütçəsini hazırlayan mütəxəssislər ölkənin gəliri hesabına bu vəsaitləri bölüb, proqnozlaşdırırlar. Xahiş edirəm, danişanda nəzərə alın ki, hökumətin üstünə çox gedirsiniz. Hökumətin üstünə bu qədər gedəndə, dediyiniz vəsaiti haradan təpacığını da deyin. Bəlkə xaricdən borc alınsın? Biz 44 günlük Vətən mühəribəsi

ki, gələn il əmək pensiyalarının orta aylıq məbləğinin 340, yaşı görə pensiyaların isə 370 manat olması proqnozlaşdırılır. Deputat bildirib ki, DSMF-nin gelənlikli büdcəsi insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə etibarlı təminat yaradacaq: "Gələn ilin dövlət bütçəsində ümumiyyətlə, sosial-yönümlü xərclərin artırılması proqnozlaşdırılır. Bu da Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü sosial siyasetin tələbidir".

"Şimali Qafqaz regionu ilə iqtisadi münasibətlər gücləndirilməlidir"

Millet vəkili Tahir Kərimli deyib ki, Şimali Qafqaz respublikaları, Dağıstanla danışçılar aparmaqla bu istiqamətlərdə iqtisadi feallığı artırıa bilərik. Onun sözlerinə görə, bu danışçıları aparmaqla Şimali Qafqaz regionu ilə iqtisadi münasibətləri daha da gücləndirmək mümkündür. Hərbçilərin əməkhaqqının artırılmasının vacibliyini qeyd edən deputat siyasi partiyaları ayıran vəsaitlərin də artırılmasını təklif edib. O, Quba-Şamaxı yolu, Ağsu yolları ilə bağlı məsələnin də həllini tapmali olduğunu söyləyib: "Ağsuda meşə yanğınları oldu. Hökumətdən xahiş edirəm ki, bu istiqamətə də vəsait ayrılsın və meşə massivi bərpa edilsin".

"Qarabağda yenidənqurma üçün ayrıca Fond yaradılsın"

iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsini sədri Tahir Mirkişili isə işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası ilə bağlı vəsaitlərin idarə olunması üçün fond yaradılmasını təklif edib: "İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa işlərinin aparılması üçün 2.2 milyard manat vəsaitin nəzərdə tutulmasına çox müsbət qiymətləndiririk. Növbəti illerdə də bu istiqamətdə vəsaitlərin ayrılması nəzərdə tutulub. İş adamları, xaricdə yaşayan sahibkarlar onlara, deputat həmkarlarına müraciət edərək, bu işlərə dəstək olmaq arzularını bildirməkdədir. Müzakirələrde deyilən fikirləri də təhlil edərək düşünürük ki, bu məqsədə ayrıca bir Fondu yaradılması maliyyələşmə və nəzarət mexanizmlərini dəha da tekmilləşdirərdi. Fondu vəsaitinin yalnız bütçə hesabına deyil, həm də sahibkarların dəstəyi və beynəlxalq təşkilatlardan ola biləcək qrantlar hesabına formallaşması aparılacaq işlərə müümə dəstək ola bilər".

İsmayıllı

Azərbaycana gətiriləcək koronavirus vaksinləri vergidən azad olunur

Koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar Azərbaycana gətiriləcək vaksin və onun sprisləri 2 il müdətində əlavə dəyər vergisindən azad olunacaq.

Bununla bağlı məsələ Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında müzakirə edilən Vergi Məcəlesi dəyişiklikdə öz əksini tapıb.

Deputatlar bu dəyişikliyi təqdirəlayıq hesab ediblər. Müzakirələrden sonra dəyişiklik səsverməyə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Paytaxt üzrə 127 təhsil işçisi ordu sıralarına qoşulub

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsində (BŞTİ) Trend-a verilən məlumatə görə, təhsil işçiləri də Azərbaycanın öz torpaqları uğrunda haqq savaşı apardığı Vətən Mühəribəsində fəal iştirak edib.

Belə ki, BŞTİ-nin tabeliyindəki təhsil müəssisələrində çalışan 127 təhsil işçisi Azərbaycan Ordusunun sıralarına qoşulub. Onlardan 122-si müəllim, 5-i direktor müavinidir.

İtkin düşmüş 30-dan artıq hərbçi axtarılır

Şəxsiyyəti müəyyən olunmayan 50-dən artıq şəxsin isə identifikasiyası üzrə iş aparılır

Hazırda itkin düşüşən 30-dan artıq hərbçi qulluqçunun tapılması üzrə işlər davam etdirilir.

Müdafiə Nazirliyindən (MN) "Şəhər"ə verilən məlumatə görə, şəxsiyyəti müəyyən olunmayan 50-dən artıq şəxsin isə identifikasiyası üzrə iş aparılır.

Qeyd edək ki, MN Vətən mühəribəsində şəhid olmuş hərbçi qulluqçuların dekabrın 28-dək dəfn edilən 2823 nəfərin foto şəkilləri, adları, soyadları, hərbçi rütbəsi və doğum tarixi haqqında məlumat açıqlayıb.

İrəvan qalasındaki bütün tarixi abidələr məhv edilib

1918-ci ildə tarixi Azərbaycan torpaqlarında ilk erməni dövləti olan Ermənistən Respublikası qurulduğundan sonra azərbaycanlılara məxsus maddi-mədəni irsə qarşı vandal münasibət göstərilib, kitabələrin mətni təhrif edilib.

Trend-in məlumatına görə, bunu AMEA Naxçıvan Bölmesinin Tarix, Etnoqrafiya və Arxeologiya İnstitutunun direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Hacıfəxrəddin Səfərli deyib.

Onun sözlərinə görə, İrəvan qalasındaki bütün tarixi abidələr, o cümlədən de Xan sarayı və Sərdar məscidi məhv edilib. İrəvan yaxınlığında Qaraqoyunlu tayfalarından biri olan Saadlu türk tayfasının başçısı Əmir Saadın dəfn edildiyi Pir Hüseyn türbəsi "Türkmən abidəsi" kimi qələmə verilib. Bundan əlavə, Ermənistən Qarakılısə rayonunun Urud kəndində islam dininə etiqadın göstəricisi olan abidələrin üzərindəki yazılırlara əlavə hərflər daxil edilərək tarixi kökləri itirilməyə çalışılıb.

N.Səfərli qeyd edib ki, abidələrin üzərindəki Azərbaycan dilində şeirlər, tarixi həqiqətlər ermənilərin dünyaya car çəkdiyi təhrif olunmuş məlumatların əleyhinə olduğu üçün məhv edilir.

Azərbaycan vətəndaşları, xərcdə yaşayan soydaşlarımız Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə minnədarlıq məktubları göndərməkdə davam edirlər. Onlar Vətən müharibəsində qazandığımız tarixi Qələbəni böyük sevinc və qürur hissəli ilə qarşıladıqlarını bildirir, dövlətimizin başçısına təşəkkür edirlər. Həmin məktubların bəzilərini təqdim edirik:

Özbəkistan, Daşkənd şəhərindən Əhməd Sadullayev yazıçı: Salam hörmətli cənab Prezident. Mən 2020-ci il noyabrın 26-da səhər vaxtı televiziya ilə Sizin və Mehriban xanımın hərbi paltarda Dağlıq Qarabağda, Ağdam şəhərindəki məscidi ziaret etdiyinizi və Məkkədən getirdiyiniz "Quran-Kərim"i həmin mescidə hədiyyə etdiyinizi izledim. Sizin əhvalınızı, torpaqlarınızın kaflerlərdən azad edilməsini görüb xoşbəxtlik hissəli keçirdim. Allah Sizdən razı olsun. Siz ən ali keyfiyyətlərə maliksizsiniz. İnşallah, ümidi edirəm ki, Siz cənəti gərenlərdən olacaqsınız.

İspaniya Krallığı, Marbelya şəhərindən Elbrus Amanov: Möhtərem cənab Prezident! Xahiş edirəm uzaq İspaniyadan ailəmizin səmimi təbriklərini qəbul edin! Atanızın başladığı müqəddəs işi davam etdirək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdiniz. Buna görə Sizə təşəkkür edir, evinizə və ailənizə sülh və əmin-amanlıq, ən əsası isə dünyanın bu çetin günlərində Size və Azərbaycan xalqına cansağlığı dileyirik!

Fransa, Paris şəhərindən Günel Səfərova: Möhtərem cənab Prezident! Siz 30 ilə yaxın müddət ərzində işğal altında qalmış Qarabağımızı bize - Azərbaycan xalqına qaytarınız.

Ermeni silahlıları Xocavənd rayonunda növbəti təxribata el atıblar. Rayonun Ağdam (Akaku) kəndi istiqamətində ərazidə gizlənmiş 6 neferlik quldur destəsi Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum edib. Müdafiə Nazirliyinin məlumatına əsasən, xain hücum nəticəsində bir nefer hərbi gulluquzuz, əsgər Elmir Qənberov şəhid olub. Emin Əliyev adlı əsgər isə yaralanıb.

Görülən tədbirlər nəticəsində qanunsuz erməni hərbi dəstəsinin bütün üzvləri məhv edilib. Vurğulanıb ki, bu kimi hal təkrarlanarsa, Azərbaycan Ordusu tərefindən qəti tədbirlər görülecek. Hadisədən sonra açıqlama verən Ermənistən Müdafiə Nazirliyi həmin istiqamətde heç bir bölməsinin olmadığını və heç bir əməliyyatda iştirak etmədiyini iddia edib. Xatırladıq ki, 10 noyabrda imzalanan Bəyanata görə, erməni silahlıları rus sülhməramlılarının yerleşməsinə paralel olaraq ərazi-lərimizi tərk etməli idilər. Rus sülhməramlıları tələsik Qarabağa gələs də, erməni ordusunun qalıqları hələ də Azərbaycan ərazilərini tərk etməyib. Ekspertlərin fikrincə, Xankəndi və ətraf rayonlarda gizlənmiş silahlı dəstələr tamamilə bölgədən çıxarılmalıdır. Çünkü bənzer təxribatların baş verme ehtimalı böyükdür. Təxribatları rus sülhməramlıları ilə əlaqələndirən-

"Azərbaycan tarixində yeni səhifə yazdırın"

Xaricdən Prezidentə yazıları: "Qarabağı azad etməklə dünyaya dövlətimizin gücünü göstərdiniz"

Azərbaycan tarixinde yeni səhifə yazdırın. Sizin hakimiyyətinizin ilk günündən həyata keçirdiyiniz məqsədyönlü fealiyyətiniz Azərbaycanımızın bu günü üçün pollad təməllər qoymuşdur. Bundan heç bir zaman şübhə etməmişdik. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin siyasi kursunun məhərətli təmsilçisi olaraq dövlətimizin parlaq gələcəyinin Sizin kimi Prezidentin rəhbərliyi ilə olacağından tam əminik. Cənab Prezident, Sizi Fransada yaşayan azərbaycanlılar adından səmimi qələbdən təbrik edir. Bu müşkül zamanda Sizə ilk növbədə möhkəm cansağlığı, uzun ömr, işlərinizdə uğurlar arzu edirik.

Qarabağı azad etməklə dünyaya dövlətimizin gücünü göstərdiniz və biz azərbaycanlılara qırurumuzu və məğrurluğumuzu qaytardırınız.

Türkiyə, İstanbul şəhərindən Erdal Aksoy: Hörmətli cənab Prezident, Sizi Azərbaycanın əlamətdar tarixi zəfəri, qələbəsi ilə, yenilməz sərkərdə və xilaskar Prezident kimi Azərbaycan xalqını bir yumruq ətrafında birləşdirərək, Qarabağ torpaqlarının işgaldən azad olunması ilə nəticələnən Vətən müharibəsində tərəxi, ildırım sürəti qələbəniz münasibəti ilə təbrik etməkdən şərəf duyuram. Məhz Sizin - Ali Baş Komandanın sarsılmaz ira-

dəsi, Azərbaycan Ordusunun peşəkarlığı, rəşadəti sayesində cəmi 44 gün ərzində düşmən ordusunun hərbi texnikası və şəxsi heyeti darmadağın edilərək doğma Azərbaycan torpaqları düşməndən azad olundu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi. Vətən torpaqlarının işgal-dan qurtarılması ilə nəticələnən bu Vətən müharibəsində şəhid olmuş övladlarımıza Allahdan rəhmət, yarallara şəfa diləyi rəm. Dekabrın 10-da Bakıda, Azadlıq meydanında Azərbaycanın və Türkiyənin prezidentlərinin iştirakı ilə möhtəşəm Zəfər Paradi keçirildi. Siz təkcə düşmənə deyil, hətta bütün dünyaya Türkün əyilməzliyini, vüqarını, həmreyliyini sübut etdiniz. Bu gün Azərbaycan-Türkiyə həmreyliyi dostlarmızı sevindirdiyi qədər düşmənlərimizi də məyus etdi.

Türkiyə, İstanbul şəhərindən Arif Aslan: Hörmətli cənab Prezident İlham Əliyev, Sizi Qarabağda qazanılan zəfər münasibətə təbrik edirəm. Bundan sonra başlanan yeni dövrün Sizin və Azərbaycan xalqı üçün uğurlu, xeyirli olmasını arzulayıram. Bu zəfəri sonusuna qədər xatırladacaq "Qarabağ Azərbaycandır!" xatirə kompleksinin yaradılması mənim də arzumdur. Bu abidə üçün bilik və

bacarığımı əsirgəməyəcəyimi, əksinə, şərəf duyucağımı bildirirəm.

Sirvan şəhərindən İsmayıllı Hacıyev: Hörmətli Prezident!

Müzəffər Ali Baş Komandan! Sizin rəhbərliyinizle Azərbaycan dünya tarixində yeni gerçəklilik yaradı və tarixən Azərbaycana məxsus Qarabağ torpaqları hərbi gücümüz sayesində işğalçıdan azad edildi. Məkrli düşmənin bütün hiylə və yalanlarının, hərbi gücün tükənməsi üçün 44 günlük mübarizə kifayət etdi. Sərr deyil ki, Azərbaycan bu zəfəri hərbi gücү sayesində əldə edib. Cənab Prezident, Sizi Qarabağ mühərbiyəsində qazanılmış möhtəşəm qələbə münasibətə təbrik edir, Sizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür arzulayram. Qoy Sizin rəhbərliyiniz altında Azərbaycan dünyasın ən güclü ölkələri arasında öz yerini tutsun ve daim inkişaf etsin.

Ağdam rayonu, Xaçındərbəlli kəndindən Afiq Mirzəyev:

Möhtərem Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan. Sizin rehbərliyinizlə, Müzəffər Azərbaycan Ordu-su əsl qəhrəmanlıq dastanı yazaraq dilbər guşəmiz olan Qarabağımızı, ünū ilə dünyaya səs salmış Xaribülbülmüzü işğaldən azad etdi. Bizlər bu möhtəşəm qəlebəni bize yaşatdığını üçün Yevlax şəhər ərazisində məcburi köçkünlərə salmış qəsəbədə məskunlaşan məcburi köçkünlər adından, həmin qəsəbədə fealiyyət göstərən "Mənzil Kommunal İstismar Sahəsinin" kollektivi adından və şəxşən öz adımdan Sizə dərin minnədarlığı bildirirəm. Biz məcburi köçkünlər Sizin daxili və xarici siyasetinizi dəstəkləyir, hər zaman Sizinlə qurur duyuruq!

Aynurə Pənahqızı:

Atəşkəsin pozulmasında Kremlinin marağı var

Azərbaycan Ordusu qaldığı yerdən davam etməlidir

lər də var. Onların fikrincə, Rusiya bölgəyə tam nəzarət etmek üçün müxtəlif sənəclar hazırlayırlar. Yeni ermənilər vasitəsilə terroru davam etdirmeklə, həmin əraziyin "təhlükəli" olduğu mesajını verir. Həmçinin, bölgədə öz hərbçilərinin sayını artırmağa səy göstərir. Ona görə də Azərbaycan tərəfi yubanmadan Türkiye qoşunlarını bu ərazilərə yerləşdirməli və anti-terror əməliyyatlarını davam etdirməlidir. Bir sözə, Rusiya Azərbaycanı "sürünən" mühərabəyə çəkir. Həmisi olduğu kimi hılgər və çoxbaşlı oynayır. Halbuki, sülhməramlılar ərazisində olduqları dövlətin qanunlarına istisnasız olaraq əməl etməli və icrasına görə məsuliyyət daşımmalıdır. Lakin Rusiya sülhməramlılarının sərgilediyi davranışlar Azərbaycan qa-

Rusiya istəyir ki, beynəlxalq sülhpərvər qüvvələrinin Qarabağa gəlişini əngəlləsin

nin rəhbəri, Türkiyənin Ərciyes Universitetinin professoru Qafar Çaxmaqlı bildirib ki, erməni silahlı qüvvələri bölgədən birdəflik təmizlənmədikcə belə təraktalar olacaq. Professor bildirib ki, erməni siyasi rəhbərliyi son çıxışında Hadrutun Azərbaycanın nəzarətində qalmasını qəbul etmədiyi bildirir: "Bir çox erməni

terror təşkilatları da açıq bəyan edirlər ki, partizan mühərabəsini davam etdirəcəklər. Razılışma son nəticədə sülh danışıqlarına səbəb olmazsa, belə insidentlər qacılmasa olacaq. Jirayr Sefilyanın başçılıq etdiyi "Sasna Tsrer" adlı radikal qrupun üzvləri Qarabağdadır. Rus sülhməramlıları da burlardan yarananmağa çalışırlar. Prezident Vladimir Putin illik metbuat konfransında Qarabağdakı sülhməramlıların sayının artırılmasını istisna etmemişdi. Belə çıxır ki, Moskva atəşkəsin pozulmasında maraqlıdır və burada öz hərbiçilərinin sayını artırmaq isteyir. Bunu həm də ona görə edir ki, beynəlxalq sülhpərvər qüvvələrinin regiona gəlisi əngəlləsin. Amerika və başqa dövlətlər Qarabağa Skandinaviya ölkələrindən olan sülhməramlı qüvvələrinin getirilməsini istəmişdi. Həmin plan qüvvədə qalır. Rusiya mehz bundan narahatdır, cümlə ki, rus sülhməramlılarının beynəlxalq mandati yoxdur. Azərbaycan Rusiyadan erməni terrorcu qüvvələrinin, ümumən erməni ordu hissələrinin işğaldan azad olunmuş ərazilərdən çıxarılmamasını tələb etməlidir. Əger şərtlərimizə eməl edilməsə, qaldığımız yerden hərəkətə keçməliyik. Rusiya sülhməramlıları öz missiyanı yerine yetirmir və bölgədə öz maraqlarına uyğun işlər məşğul olurlar".

İsmayıllı Qocayev

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan televiziyyaya müsahibəsində Mehri dəhlizində danışarken səsəm fikirlər söyləyib. Baş nazirin iddiasına görə, Azərbaycan birtərəfli qaydada hansısa dəhliz ala biləməz. Onun fikrincə, regiondakı bütün kommunikasiya bərpa olunmalıdır:

"Azərbaycan Mehridən dehliz alacaqsa, o halda Ermənistan öz vətəndaşlarının və yüklerinin Naxçıvan ərazisində keçid hüququ elə etməlidir. Qarabağla bağlı üçtərəfli razılışmada Azərbaycanın birtərəfli şəkilde hüquq elə etməsindən səhbat getmir. Bununla bağlı heç nə qeyd olunmayıb".

Paşinyan Azərbaycanla sərhəddə delimitasiya prosesinin getməsini də təkzib edib. Bildirib ki, sadəcə dəqiqlişme işləri aparılır və bu proses sürətli getməyəcək. Görünür, Paşinyan Laçın dəhlizində ermənilər üçün 5 km-lük təhlükəsizlik zolağının ayrılmamasını "unudub". Öks halda absurd iddialar ortaya ataraq, Mehri dəhlizinin qarşılığında Naxçıvandından ikinci "dehliz" istəməzdı.

Ermənistan baş nazirinin yeni

Mehridən dəmir yolu xətti mütələq çəkiləcək

Bu məsələdə Ermənistanın söz haqqı tanınır

"Rusiya Ermənistanın yol çəkilişinə hazırlıq görməlidir. Bu işi həyata keçirmək üçün ciddi maliyyə tələb olunur"

avanturasını "Şərq"ə təhlil edən politoloq İlqar Vəlizadə bildirib ki, reallıq Paşinyanın istək və arzularından tamamilə başqadır. Ekspertin sözlərinə görə, Mehri dəhlizi ile bağlı Azərbaycan və Rusiya arasında müzakirələr aparılır və burada Ermənistana söz haqqı tanınır: "Baş nazir Nikol

Paşinyan məşhur yalançıdır. Bunu nəinki müxaliflər, hətta onun komandasında temsil olunan şəxslər də dile getirirlər. İndi müzakiresi gedən Mehri dəhlizi daxil olmaqla vaxtı ile Azərbaycan və Ermənistən birləşdirən dəmiryol xətti var idi və fealiyyət göstərirdi. Münəqşə başlayandan sonra həmin mar-

şrut ləğv olundu. Ermənilər sadəcə Mehri istiqamətində deyil, işgal etdikləri Füzuli rayonunun Horadız qəsəbəsində Ermənistana qədər bütün xəlləri söküb, dağıtdılar. 10 noyabr üçtərəfli Beyannaməsində mehəm həmin dəmir yolunun bərpasından səhbat gedir. Bununla bağlı anlaşmada konkret müddəə var. Noyabrin sonlarında Rusiya Dəmir Yollarının

"Cənubi Qafqaz dəmir yolu" idarəsinin nümayəndələri Mehriyə baş çəkiblər, əvvəlki marşrut üzrə müzakirələr və məsləhətləşmələr aparıblar. Bu işi Rusiya tərəfinin öz üzərinə götürməsi başadışlıdır. Üçtərəfli bəyan-namədə göstərilib ki, Mehri dəhlizini Rusiyanın Federal

Təhlükəsizlik Xidməti qorunmalıdır. Digər tərefdən Ermənistan ərazisindən keçən dəmir yol xətti əvvəller də rusların nəzaretində olub. Ona görə bərpa və mühafizə işlərini birbaşa Rusiya həyata keçirəcək. Ermənistanın məsələyə qarışmaq səlahiyyəti yoxdur".

Analitik vurğulayıb ki, dəmir yolunun çəkilişi xeyli vaxt apara bilər: "Əvvələ Azərbaycan öz ərazisində infrastrukturunu yenidən qurmalıdır. Rusiya ise Ermənistanın yol çəkilişinə həzırlı görməlidir. Bu işi həyata keçirmək üçün ciddi maliyyə tələb olunur. Pandemiya dövründə və müəyyən iqtisadi problemləri nəzərə almaq, prosesin bir qədər yubanacaqını proqnozlaşdırmaq mümkündür. Görünür, vaxt uzandıqca Paşinyanın səsəm iddiaları səsəndirməyə davam edəcək. Baş nazir fürsətdən yarananaraq, insanları çasdırmağa, öz yalanları ilə böyük zərbə almış siyasi nüfuzunu, reytinqini nisbətən yüksəltməyə cəhd göstərir. Ancaq prosesler Paşinyanın istəyindən və dediklərindən fərqli reallaşmadır. Bir müddət sonra ermənilər baş nazirin yalan söylədiyinin şahidi olacaqlar".

İsmayıllı Qocayev

Ermənistanın özünə gəlməsi üçün 30 il zaman lazımdır

"İndi Paşinyan bütün hallarda Qarabağ yükündən azad olmaq üçün çalışır"

44 günlük müharibə və acı mağlubiyət Ermənistanın böhranı, gərgin mənəvi-psixoloji duruma səbəb olub. Ölkədə daxili qarşıdurma pikkərək həddə çatıb. Hətta Ermənistanın yüksək vəzifeli şəxsləri mövcud durumu etiraf edirlər. Ermənistan prezidenti Aram Sarkisyan bildirib ki, minlərlə gəncin ölümü həm cəmiyyət, həm onların ailələri üçün faciədir.

A. Sarkisyan qeyd edib ki, Ermənistan böyük böhran içindədir: "Bunun en pisi həm də emosional-psixoloji böhrandır. Çünkü təkərə Azərbaycan bütün bunları 1990-ci illərin əvvəllerində yaşıyib. Ermənistan siyasi, iqtisadi, hərbi və ideoloji cəhətdən çöküb.

mırəm ki, bu müddət ərzində ermənilər nəinki Qarabağda, hətta Ermənistanda qala bilsin.

Cüntü onların bölgədə də problemləri var. Gürcüstən və Türkiye ilə ərazi iddiası mövcuddur. Eyni zamanda indi İranla da münasibətlər o qədər yaxşı deyil.

Belə bir zamanda Ermənistən daxilində böhranlı vəziyyət hökm sürür. Azərbaycan bütün bunları 1990-ci illərin əvvəllerində yaşıyib. Ermənistan siyasi, iqtisadi, hərbi və ideoloji cəhətdən çöküb.

Onsuz da bir dövlət kimi müstəqil deyildilər, heç vaxt sərbəst qərar qəbul edə bilməyiblər.

Paşinyan bütün hallarda Qarabağ yükündən azad olmaq üçün çalışır. Başa düşdü ki, Qarabağ məsələsi Ermənistən bir dövlət kimi məhvə aparar. Ona görə də çalışır ki, Ermənistəni xilas etsin".

Analitik qeyd edib ki, Paşinyanın devrilməsi Ermənistən üçün daha ciddi bələlər götərecək:

"Çünki ASALA daşnaklığından hakimiyətə iddiyalıdır. Onlar da həddindən artıq separatçılardır və fəsizmə meyl edirlər. Bütün hallarda Ermənistən vəziyyət çox ağırdır. Düşmən ölkənin həyatı keçirmək istədiyi provakasiyaların arasında Rusiya durur.

Amma Rusyanın özünün də ciddi problemləri var. Rusiya çalışacaq ki, Ermənistənə müəyyən qədər kömək etsin. Lakin bütün hallarda Ermənistən bir məqamı yaddan çıxarmalı deyil: Yenidən hər hansı bir addım atsalar, bu, çox baha başa gələcək.

Çünki "dəmir yumruq" bu dəfə başlarına dəysə, inanıram ki, bir də ayaq qalxa bilsinlər. Onları qızışdırın Rusiya da ağlinı başına yığınmalıdır".

Yeganə Bayramova

Makronun bəyanatı çarəsizliyin ört-basdır edilməsidir

Fransa Prezidenti artıq anlayır ki, Paşinyanın icatı Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələrdə görür

Fransa Prezidenti Emmanuel Makron mühərribə vaxtı Nikol Paşinyanla mütəmədi əlaqə saxladığını etiraf edib. Ermənistən "Qraparak" neşrinin yazdıqına görə, Makron kapitulyasiya barede məlum sənəd imzalandıqdan bir neçə gün sonra erməni icmasının nümayəndələri ile naharda iştirək edibmiş.

O, Fransa ermənilərinin Paşinyan haqqında fikirləri ilə maraqlanaraq onları diqqətə dinləyib, erməni baş nazirinin şəxsiyyəti və davranışları ilə bağlı şübhələrini də gizlətməyib.

Savaş gedən ərefədə dəfələrlə onunla əlaqə saxladığı, dəstəyi ni tekli etdiyini, hətta SMS-lər yazdığını bildirib. Paşinyan onun zəng və SMS-lərinə tez cavab verdi, lakin heç vaxt öz təşəbbüs ilə Makronla əlaqə saxlamayıb və heç nə xahiş etməyib.

Makronu xüsusilə təəccübləndirən məqam o olub ki, Paşinyan noyabrin 10-da sənəd imzalanana qədər, ne də sonrakı dövrde onuna əlaqə saxlamayıb. Anlaşmanın nəticələrini "yumşaltmaq" üçün imzalanmadan sonra ne etmək mümkün olduğunu soruşmayıb. Fransa prezidenti isə buna "heyət" edib: "Axi men ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəsinin prezidentiyəm. Nə üçün o, imzalanmadan əvvəl və ya ondan sonra məlumat verməyib, yaxud xahiş etməyib?". Beləliklə, Makron mühərribə vaxtı Paşinyana sms-mesajlar göndərdiyini dələ getirməklə ermənipərest mövqeyini bir dəfə göstərdi. Açıq-aydın görünür ki, Makron Fransanın ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrini mandatını yalnız Ermənistənə yubanmaq üçün imzalanmadan sonra məlumat verməyib, yaxud xahiş etməyib".

Beləliklə, Makron mühərribə vaxtı Paşinyana sms-mesajlar göndərdiyini dələ getirməklə ermənipərest mövqeyini bir dəfə göstərdi. Açıq-aydın görünür ki, Makron Fransanın ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrini mandatını yalnız Ermənistənə yubanmaq üçün imzalanmadan sonra məlumat verməyib, yaxud xahiş etməyib".

Beləliklə, Makron mühərribə vaxtı Paşinyana sms-mesajlar göndərdiyini dələ getirməklə ermənipərest mövqeyini bir dəfə göstərdi. Açıq-aydın görünür ki, Makron Fransanın ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrini mandatını yalnız Ermənistənə yubanmaq üçün imzalanmadan sonra məlumat verməyib, yaxud xahiş etməyib".

tekstində anlayıb və buna uyğun hərəkət edib. Makronun açıqlamaları və fealiyyəti bir daha göstərir ki, Fransa balanslı, ədalətli, həmsədr mandatının tələblərinə uyğun davranışdır. Şübə yox ki, rəsmi Paris bundan sonra da qeyri-adekvat mövqə nümayiş etdirməkdə davam edəcək. Fransa prezidenti bu ölkənin erməni lobisini, ermənipərest dairələrinin tam təsiri altındadır və fransızların maraqlarının əksinə olaraq möğləub Ermənistən vəkili kimi çıxış edir.

Vəhdət Partiyasının sədəmüvənni, siyasi şərhçi Vasif Əfəndiyev "Şərq"ə açıqlama-sında bildirib ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Qarabağ etrafı rayonları və keçmiş muxtarlıyətin ən strateji məntəqələrini qısa müddədə işğaldan azad etdi. Analitikin sözlərinə görə, mühərribə ərefəsində Nikol Paşinyan başda olmaqla bütün erməni cəmiyyəti və onların xaricdəki havadarları nokaut vəziyyətinə düşdürlər: "Gözlənilməz və sürətli hückumlarımız qarşısında çərəsiz qalan Paşinyan boğulmamayaq üçün saman cöpündən yapılan insan təsiri bağışlayırdı. Qısa müddədə darmadağın olacağını anlayan baş nazir fasılə vermədən dünya liderlərinə dəstək üçün zənglər və müraciətlər edirdi. Makronun "Paşinyan SMS-lərimə laqeyd yanaşırdı" ifadəsi qətiyyən reallığı eks etdirmir. Əmin ol bilərsiniz ki, Paşinyan telefonun yaddaşında nömrəsi olan bütün dünyada liderlərinə zəng vurub. Makronun bəyanatı çarəsizliyin ört-basdır edilməsidir. Bu da ondan irəli gəlir ki, Fransanın özü çıxılmaz duruma düşmüşdü. Əlbəttə, NATO üzvü olan bir ölkə alyansa maraqlarını müdafiə etmək kon-

Həm də fransız əsgərinin Qafqazda döyüşərək ölməyə hazır olması da real deyildi".

V.Əfəndiyev vurğulayıb ki, ümumiyyətlə son 10 ildə Rusiya və Türkiyədən başqa heç bir ölkə öz əsgərlərini başqa ərazilərdə döyüşə göndərməyə həvəs göstərməyib: "Makron erməni icması ilə görüşdə öz açıqlamaları ile uğursuz Qarabağ siyasetini Paşinyanın üzərinə yükleməyə çalışıdı. Burada başqa bir nüans da ola bilər. O da Paşinyanın Türkiyə və Azərbaycana yaxınlaşmaq niyyətindən doğan narahatlılıqdır. Ermənistənə sağlam qüvvələr çox yaxşı anlayır ki, bu ölkənin dövlət kimi mövcudluğunun bir yolu var. O da qonşu ölkələrlə normal münasibətlərin qurulmasına nail olmaqdan keçir. Eks-prezident Levon Ter Petrosyanın köməkçisi, Qarabağ danışqlarının fəali Jirayr Liparityanın "Ermənistən Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri normallaşdırılmalıdır, eks halda çamatdanlarını yüksəldir" fikirləri günün reallığıdır. Bu reallığı dərk etməyən qüvvələr isə tarixin qara səhifəsinə yazılmışa mehkumdur".

İsmayıllı Qocayev

Üçtərəfli sazişin ictimaiyyətə açıqlanmayan bəzi detalları var”

Əziz Əlibəyli: “Qafan şəhərindən Əkərək kəndinə gedən avtomobil yolunun tamamilə Azərbaycan tərəfinin nəzarətinə keçməsi əhəmiyyətli prosesdir”

“Buna Zəngəzura giriş mərhələsi kimi baxmaq lazımdır”

Qafan merinin parlamentdə heyəcan təbili çoxluğu da Azərbaycanın Ali Baş Komandanının, hərbiçilərinin və qalib xalqının qətiyyətini göstərir. **Mövcud prosesləri “Şərq”ə şərh edən Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri, beynəlxalq məsələlər üzrə mütəxəssis Əziz Əlibəyli bildirib ki, 10 noyabr üçtərəfli bəyanatının ictimaiyyət üçün açıqlanmayan bəzi detalları var. Baş verənlərdən sonra belə güman edə bilərik ki, bu detallar içində sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi və demarkasiya prosesi yer alıb.**

Ekspert vurğulayıb ki, Zəngəzur-Mehri dəhlizindən keçməklə dəmir yolu inşası məsəlesi də bəyanatın ictimaiyyət üçün açıqlanmayan detallarına aididir: “Dağlıq Qarabağ və etrafındakı 7 rayona aid olmayan digər münəaqışa ərazilərinin də taleyinə aydınlıq getirilməlidir. Təxminən son 20 gün ərzində Qubadlı və Zengilanın ərazi xətləri və sərhəd dəqiqləşdirilməsi üzrə ölkəmizə 20-dən artıq kənd qaytarılıb. Vacib məsələlərdən biri de sərhəd xətlərinin yenidən çəkilməsidir. Sovet dönenində sərhəd xətləri qeyri-dəqiqlik olub. Baxmayaraq ki, Azərbaycan ərazisi hesab edilib, amma ermənilər orada bir neçə kənd salıblar. O cümlədən Qafan aeroportunun təxminən 100 metrlik məsafəsində kənd yaradıblar. Sovet dönenində Azərbaycanın sərhədboyu ərazilərindən təsərrüfat məqsədilə istifadə ediblər. Yəni həmin ərazilərin ki-

mə məxsus olduğuna dair dəqiqlik məlumat olmayıb”.

Hazırda sərhədlərdə demarkasiya prosesinin aparıldığı söyləyen mütəxəssis bildirib ki, Azərbaycan bunu “GPS” sistemindən istifadə etməklə dəqiqləşdirir: “Ermenistan tərefdən isə bu posesi Rusiya sülhməramlıları izləyir. Ona görə de 10 noyabr sazişində belə başa düşmək olar ki, bu məsələlər ruslarla razılıdır. Hətta bu günlərdə sərhədin dəqiqləşdirilməsi ilə bağlı Rusiya Dövlət Komissiyasının sədri də gelmişdi. Rusiya və Azərbaycan arasında sərhədin dəqiqləşdirilməsi təcrübəsi var. 2010-cu ildə bizim sərhədlər dəqiqləşdirildi. Bu, Rusiya imperiya tarixində ilk razılışma idi ki, hansısa dövlət müharibəsiz olaraq şimal qonşumuzla sərhədləri dəqiqləşdirir”.

Ə.Əlibəyli qeyd edib ki, Qubadlı və Zengilan əraziləri Ermənistanla sərhəd boyunca nəzərdə tutulur: “Bu bölgələrdən üzü Zəngəzura doğru bütün yüksəkliklər Azərbaycan Ordusunun nəzarətinə keçib. Bu bölgələr 1929-cu ildə qeyri-qanunu şəkildə düşmənə verilib. İndi isə Ermənistandan geri istenile bilər. Ona görə də buna

Zəngəzura giriş mərhələsi kimi baxmaq lazımdır. Bu baxımdan Qafan şəhərindən Əkərək kəndinə gedən avtomobil yolunun tamamilə Azərbaycan tərəfinin nəzarətinə keçməsi əhəmiyyətli prosesdir. Məsələn, bu prosesi Kərki və Qazaxın işgal edilmiş kəndləri ilə bağlı da görəcəyik”

Tovuz və Gədəbəydə müəyyən mərhələlər ərzində düşmənə qeyri-rəsmi şəkildə hektarlarla torpaq verilib. Əminəm ki, bu bölgələrin də dəqiqləşdirilməsi həyata keçiriləcək”.

Yeganə Bayramova

Ermenistan öhdəliklərini yerinə yetirməlidir

Türkiyə XİN erməni silahlılarının təxribatına etirazını ifadə edib

Qarabağda silahı buraxmayaraq geri çəkilməkdən imtina edən erməni ünsürlərin Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı həyata keçirdiyi hücumlar 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanat əsasında təsis edilən atəşkəs rejiminin açıq şəkildə pozulmasıdır.

Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinə istinadla xəber verir ki, bu fikirlər nazirliyin sözçüsü Hami Aksoyun Azərbaycanın Xocavənd rayonunda baş verən erməni təxribatları ilə bağlı açıqlamasında ifade olunub.

Açıqlama deyilir: “Daha evvel 26 noyabr, 8 və 11 dekabr tarixlərində, son dəfə isə dekabrın 27-də baş verən erməni silahlı ünsürlərin hücumları neticəsində hərbi və mülki itkilər, elcə də yaralılar olmuşdur. Üçtərəfli bəyannaməni imzalayan tərəflərdən biri kimi bütün erməni ünsürlərin çəkilməsinin və atəşkəs rejimine əməl edilməsinin məsuliyyətini Ermənistən daşıyır.

Azərbaycan tərəfi erməni silahlı ünsürlərin davam edən təxribatlarına qarşı qanuni müdafiə haqqından istifadə edərək lazımi cavabı verib. (azərtac)

Bölgədə davamlı sülhün bərqərar olması üçün Ermənistən cəbhədəki gerçekliyi qəbul etmesi və üçtərəfli bəyannamənin öhdəliklərini yerinə yetirməsi tələb olunur.

Baş verənlərlə əlaqədar olaraq hückmələr nəticəsində həyatını itirən azərbaycanlı qardaşlarımıza Allahdan rəhmət, yaralılara şəfa, bütün Azərbaycan xalqına başsağlığı veririk”.

“Dərmanlar piştaxta altından satılır”

problemdir. 40 manata olan “Favipiravi” 500 manata satılır. Əslində bu, cinayət eməlidir”.

Mövcud durumdan çıxış yolları barədə “Şərq”ə açıqlama verən iqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli bildirib ki, hazırda dərman qılıqlı və qiymətləri kifayət qədər həssas mövzular dan biridir. Ekspertin sözlerinə görə, virusun geniş yayılması və xəste sayının çoxalması səhiyyə ilə bağlı problemləri üzə çıxardı: “TƏBİB və Səhiyyə Nazirliyinin bəzən koordinasiya olunmadan və biri-birlərinin işini tamamlamadan fealiyyət göstərmələri bu sahədə ciddi islahatlar a ehtiyac olduğundan xəber verir. Bir neçə il önce dərman bazarının molekul qaydada tənzimlənməsi qərara alındı. Bu qərarın sona qədər yerinə

Natiq Cəfərli:
“Çıxış yolu bazarın liberallaşdırılmasıdır. Bazarda oyunçu sayı artmalıdır”

yətirilməsi üçün müvafiq sistem yaradılmışlığını görürük. Çünkü molekullara uyğunlaşdırılmış tənzimlənən qiymət siyaseti tələb və təklif qaydalarına uyğun deyil. Bu durum bazar oyunçularının sayını daraltdı. Beleliklə, bazaar da inhəsarcılığın artması baş verdi. Kiçik şirkətlər rəqabətə tab gətirmədilər, bazardan çıxdılar, müflis oldular və ümumiyyətə, Azərbaycanı tərk etmək məcburiyyətində qaldılar. Bazarda yalnız bir neçə iri şirkət qaldı. Onlar dominant rol oynamaya və

qiymətləri diktə etməyə başladı”.

Iqtisadçının fikrincə, qiymətin tənzimləmə siyasetindən tamamilə el çəkilməli, qiymət tənzimlənməsinə iqtisadi əsullarla gedilməlidir, dövlət tənzimləməsi ilə yox: “Sovet dönenində də göründük ki, piştaxta altından hər şey satılırdı, amma piştaxt larda heç nə yox idi. İndi də eyni durum yaranıb. Müəyyən insan-

lar apteklərdən kənardə dərmanları baha qiymətə satır, apteklərde isə bu dərmanlar tapılmır.

Çıxış yolu bazarın liberallaşdırılmasıdır. Yeni bazarda oyunçu sayı artmalı, rəqabəti mühit olmalı, bazara girən oyunçular üçün manelər aradan qaldırılmalı, lisenziyaların verilməsi tezlesdirilməlidir. Dövlət de qiyməti tənzimləmək üçün gömrük və vergi alətlərindən istifadə etmeli dir. İndiki pandemiya şəraitində gömrük rüsumları sıfırlanmalı, əlavə dəyər vergisindən azad edilməlidir.

Dövlətin dərmanlara qiymət qoyması doğru yol deyil. Nəticə etibarı ile bugünkü vəziyyət yaranır: Qiqliq və piştaxta altından satış formalası. Gömrük və vergi rüsumlarını en azından 1 il müddətinə sıfırlamaq lazımdır. Belə tənzimləmə olsa, daha yaxşıdır. Bizzət isə ancaq cəza metodundan istifadə etməyə çalışılır.

Bu, düzgün yanaşma deyil. Zor gücü və hansıa cərimələrlə problemlərin qarşısını almaq mümkün olmayacağı.

Yeganə Bayramova

**Şəbnəm
Şixəliyeva:
“Axı biz hələ
əsrlər əvvəl
rusların
ölkəmizə
dəfələrlə
işgal
cəhdlərinin
şahidi
olmuşuq”**

“Bölgədə rus sülhməramlılarının olması narahatedicidir”

Vətən müharibəsi artıq geridə qalsa da, yenə müzakirələrin, dialogların əsas mövzusudur. İnsanlarımız sanki qəlebədən danışmaqdan doymurlar. Əlbəttə, təbidiir. Çünkü biz təkcə torpaqlarımızı azad etmədik, həm də bütün dünyaya güümüzi göstərdik. Hər meydanda da, diplomatik müstəvidə də, informasiya cəbhəsində də düşmənə və bizi istəməyənlərə sözün əsl mənasında dərs keçdik.

Elə bir dərs ki, eks-sədəsi planetin ayrı-ayrı yerlərindən gelməkdədir. Bu və ya digər səbəbdən xaricdə yaşayan minlərlə vətəndaşımız indi öz tanışlarına, oralarda iş yoldaşlarına Qarabağdan daha fərqli dənisişirlər. Həmin anlarda təkcə üzər yox, gözler də gülür.

Bax, belə soydaşlarımızdan biri də "Şərq"ın növbəti müsahibi, Oman sultanlığının Sultan Qabus Universitetinin müəllimi Şəbnəm Şixəliyevadır.

- 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsinə dair bağlı fikirləri nizi bilmək istərdik.

- Biz bir çox müsbət xüsusiyyətlərə malik, o cümlədən mədəni, sülhsever xalqıq. Tarixi torpaqlarımızın işgalini ilə heç bir halda barışa bilməzdik. Azərbaycan tərefi uzun illər məsələnin sülh yolu ilə həlliine çalışdı. Həm də ona görə ki, müharibə məsuliyyət tələb edən çox ciddi prosesdir. Nə vaxt, necə bitəcəyi məlum deyil. Lakin insanlarımızın səbri artıq tükənmüşdi. Vaxtı ilə ata-baba torpaqlarından zorla didərgin salınmış camaat indi vətənənə qovuşmaq üçün sözün əsl mənasında alışyanır, səbirsizləndirdi. Erməni vəndalizmənə son vermek lazımdı.

Ateşkəsi pozmaqla dəfələrlə təxribat töredən, yeni torpaq iddialarında olan düşmən layiqli cavabını aldı. Müharibədə əldə etdiyimiz qəlebə bunun bariz təzahüründür.

- Hərbi əməliyyatlar dövründə sosial şəbəkələrdə bir qrup inşanın başlatdığı "no war" kampanyası barədə ne deyə bilərsiniz?

- Nəzəre almaliyək ki, Ermenistanda problemimiz yalnız ərazi məsələsi yox, həm də etnik münəqışdır. Onlar körpələrinə hələ beşikdəykən "Türk sənin düş-

mənindir" "terbiyəsi" verirlər. Qonşuluq dəyərlərinə sadıq, həssas qəlblə xalqımıza qarşı da heç vaxt səmimi olmayıblar. Əsrlər boyu suyumuza, cörəyimizi bölgüşüyümüz, torpağımızı oğurlayan xain qonşumuzun məkrili siyasetinə qarşı heç bir güzeşt olmamalıdır.

- Bilirik ki, musiqi adamları

üçün Şuşanın xüsusi özəlliyi var. Maraqlıdır, noyabrın 8-də həmin rayonumuzun azad edildiyini eşidənə hansı hissələri keçirdiniz?

- Əlbəttə, vətənin hər qarışı, hər bələsi mənim üçün əziz və doğmadır. Şuşa isə Qarabağın ürəyidir və onun taleyi məni çox narahat edirdi. Şuşa çox mürəkkəb reliefde yerləşir. Bu, əsərlərimiz üçün çətinlik

yarada, neçə-neçə ailənin gözü yaşlı qalmışına səbəb ola bilərdi.

Əlbəttə, digər bütün istiqamətlərde olduğu kimi, orada da şəhid verdik. Amma məqsədimizə çatdıq. Çünkü Prezident, Ali Baş Komandanın dədiyi kimi,

Şuşasız bizim işimiz yarımcıq qalardı. Ordumuzun hünəri, rəşadəti və seçilən düzgün taktika sayəsində məqsədimizə çatdıq. Azərbaycan Ordusu qani, canı bahasına Şuşanı azad etdi. Düşmənlərzəyə salan cəsur Azərbaycan əsgərinin döyüşə necə atıldıqını hətta qarşı tərefin rəsmilərinin məsahibələrində də oxuyurduq. Onlar bu qəlebəni indiyədək həzm edə bilmirlər. Onu da deyim ki, döyüş istirakçılarının, o cümlədən qazilərin açıqlamalarını oxuduqca mühərabənin reallıqlarını bir dənə anlayırıq. 44 günlük döyüşlər əsərlerimizin yazdıığı tarixdir.

- Şuşanın musiqi ənənələri, tarixi ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Yay tətillərinin birində Azərbaycanın gözəl guşələrindən Quəbəda qonaq idim. Ev sahibinin kitabxanasındaki kitablardan biri diqqətimi çəkdi. O, Firudin bəy Şuşinskiyin "Azərbaycan xalq musiqiciləri" idi. Uzun illərin axtarışlarının nəticələri olan həmin kitab Şuşa şəhərinin musiqi tariximizə bəxş etdiyi ustad sənətkarlar haqqındadır. Hər daşına, qayasına musiqi hopan Şuşaya hələ o vaxtlardan heyran olmuşdum. XIX əsrə de Şuşada Xarra Qulunun, Molla

İbrahimin təşkil etdiyi müsiki məktəblərində milli müsiki gənc nəslə ustad-şagird ənənəsi ilə öyrədildi. Şuşanın "Qafqazın konservatoriyası" adlandırılmasında heç də təsədüfi deyil. Bu məktəbin nümayəndələri Azərbaycanın hüdudlarından kənardan da vətənimizi layiqincə təmsil edirlər. Mir Möhsün Nəvvabın, Xan qızı Nətəvanın təşkil etdiyi müsiki ədəbi məclislərdə şeiriyatımızı, müğamlarımızı "cılalamaq" milli müsikiyimizin inkişafına xüsusi töhfə verib. Əbdürəhim bəy Haqverdiyevin təşkil etdiyi müsiki səhnələri və Şərq konsertləri ilk dəfə məhz Şuşada baş tu-

zəm yazırı.

- Xaricdə yaşayan bir soydaşımız kimi bu müddət ərzində haqq səsimizin eşidilməsi naməsiz hansı işləri gördünüz?

- Təbliğata bu barədə maraqlanan tələbələrimə və qonşularımıza tarixi məlumatları verməklə başladım. 1805-ci ilde Kürəkçay, 1813-cü ilde Gülüstan, 1828-ci ilde imzalanan Türkmençay müqavilələrindən və onların ağır şərtlərindən, o cümlədən torpaq itkilərindən danışdım. İki əsr önce Qarabağ köçürülmüş ermənilərin sayəsində əhalisi arasında həmin millətdən olanların sayının səni surətdə artırıldığını deyirdim. Qubada, Şamaxıda töredilən soyqırımlar, təcavüzkar siyasetə xidmət edən, özgə torpaqlarına göz dikən ermənilərin "Böyük Ermenistan"

UNESCO-dan açıklama

"Şuşada salamat tarixi bina qalmayıb, 11 məscid məhv edilib"

İşgaldən azad olunan Şuşa şəhərində 11 məscid dağıdılib.

Bu barədə Azərbaycan Respublikasının UNESCO yanında daimi nümayəndəliyinin "Twitter" hesabında yazılıb.

"Azərbaycan şəhəri olan Şuşada salamat qalmış tarixi-mədəni abidə yoxdur. İlkin qiyamətləndirmələr görə, şəhərdə 11 məscid dağıdılb", - deyə qeyd edilib.

Şuşaya yeni polis rəisi təyin edilib

Səməd Məhərrəmov Vətən Müharibəsinin iştirakçılarından olub

Şuşaya yeni polis rəisi təyin olunub. APA-nın əldə etdiyi məlumatla görə, bu barədə daxili işlər naziri, general-polkovnik Vilayet Eyvazov əmr imzalayıb.

Polis polkovnik-leytenantı Səməd Akif oğlu Məhərrəmov Şuşa Şəhər Polis Şöbəsinin rəisi təyin edilib.

Qeyd edək ki, S.Məhərrəmov Vətən Müharibəsinin iştirakçılarından olub. O, bundan əvvəl Goranboy Rayon Polis Şöbəsində çalışıb.

Azərbaycandan təhvil alır

Gürcüstan gələn ildən GUAM-a sədrlik edəcək

"2021-ci il Gürcüstan üçün çox məhsuldar və məsuliyətli olacaq. Gürcüstan gələn il yanvarın 1-dən 2022-ci il yanvarın 1-dək GUAM-a sədrlik edəcək. Bu, bizim üçün çox qürurvericidir".

Azərtac xəber verir ki, bunu Gürcüstanın xarici işlər naziri David Zalkaliani GUAM-in Xarici İşlər Nazirliyi Şurasının onlayn formatda keçirilən toplantıda söyləyib.

Nazir ölkəsinin GUAM-a sədrliyi dövründə görəcəyi əsas işlərdən danışıb. Bildirib ki, Gürcüstan 1 illik sədrlik dövründə təşkilat daxilində qarşılıqlı əlaqələri, siyasi, sektorlararası və parlamentlərarası əməkdaşlığı gücləndirilməsini, həmçinin insanların arasında əlaqələrin dərinləşdirilməsini diqqət mərkəzində saxlayacaq.

Qeyd edək ki, Gürcüstan GUAM-a sədrliyi Azərbaycandan təhvil alacaq.

Kənan Novruzov

Turan qurulur

“Bir millət, beş dövlət” şəvari Kremlin kefini pozub

Azərbaycanın şanlı zəfəri ilə yekunlaşan Vətən müharibəsi Qafqaz və Orta Asiyadakı türk ölkələrini də canlandırdı. Bu məqam günlerdir Rusiya mediasında müzakirə olunmaqdır. Son proseslərdən sonra Türkiyənin regiondakı güclü rolunu və savaşın nəticələrini analiz edən “Moskovski komsomolets” qəzeti Ankaranın Orta Asiyadakı türk respublikaları ilə yeni hərbi-siyasi blok yaratmayı planlaşdırmasını yazdı.

Türkiyənin Özbəkistan, Qırğızistan kimi ölkələrlə hərbi anlaşmalar imzaladığını, Qazaxıstanın “Bayraktar TB2” almayı hədəflədiyi qeyd edən qezet yeni ittifaqı ilk qatılacaq ölkənin Türkmenistan

olacağının səhifələrinə daşıyıb. Nəşrə görə, Türkiyə və Azərbaycan arasındaki “Tək millət, iki dövlət” şəvariñ yerini in-di “Tək millət, beş dövlət” almağa başlayıb.

Türkiyə hərbçiləri yubanmadan Qarabağın dağlıq hissəsinə, Xankəndinə yerləşdirilməlidir

“Sivilizasiyalar və konfliktlər” Anatilik Mərkəzinin rəhbəri Əhəd Məmmədli “Şərq”ə deyib ki, Ankaranın məqsədi türk dünyasının birliyinə nail olmaqdır. Ekspertin sözlərinə görə, belə bir niyyət Moskvani narahat etməyə bilməz: “Rus mediasında Türkiyə-

nin uzun müddət Moskvanın çətiri altın-da olan türk respublikaları ilə yaxınlığı qabardılır və təhlükeli fakt kimi müzakirə olunur. Rus ekspertler “Ərdoğan Turan qurur” deyərək öz təşvişlərini gizlətmirlər. Qazaxıstanın “Bayraktar TB2” almaq niyyəti də Kreml narahat edən məqamlardandır. Rus mediasında panikaya səbəb olan başlıca amil isə “Bir millət, beş dövlət” şəvariñ aktuallaşmasıdır. Türkiyənin sadəcə türk ölkələri ile deyil, Ukrayna və Gürcüstanla hərbi müqavilələri də Rusiyanın kefini pozur. Məhz öten gün Hadrutda baş verən növbəti təxribat Rusiyanın Türkiyəyə mesajı, daha doğrusu, cavabı idi. Türkiyənin milyard dollarlıq layihələrinə Rusiya sadəcə 3-4 quldurun təxribatı ilə reaksiya verir. Əs-

lində bu məqamın özü şimal qonşumuzun zəifliyinin göstəricisidir. O boyda dövlət erməni terrorçularının ümidiñ qalıb”.

Ə.Məmmədli vurgulayıb ki, Ankaranın türk dünyası ilə bağ- li istənilən addimina Rusiya Qarabağda təxribatla cavab verəcək: “Ona görə de məsələyə birdəfəlik son qoymaq lazımdır. Türkiyə hərbçiləri yubanmadan

Qarabağın dağlıq hissəsinə, Xankəndinə yerləşdirilməlidir. Sonrakı rus təxribatlarının qarşısını da elə qardaş ölkənin silahlı qüvvələri almışdır. Rusiya bundan sonra öz provokasiyalarından el çəkəcək. Əks halda bu cür əsəb oyunları ilə hələ çox rastlaşacaqıq”.

İsmayıllı Qocayev

Ermənistan daha iki hərbi əsiri Azərbaycana qaytarıb

Azərbaycan da dörd erməni hərbi əsiri Ermənistana təhvil verib

Ermenistan daha iki azərbaycanlı hərbi əsiri Azərbaycana qaytarıb.

Bu barədə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində yerləşdirilən Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin komandanı general-leytenant Rüstəm Muradov jurnalistlərə açıqlamasında bildirilib.

Bundan əvvəl isə Azərbaycan daha dörd erməni hərbi əsiri Rusiya və Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin vasitəciliyi ilə Ermənistana qaytarıb.

Ermenistan Baş nazirinin müavini Tigran Avinyan bildirib ki, əsirlərin geri qaytarılması ilə bağlı artıq onların qohumlarına məlumat verilib.

“Onlar hazırda həkim nəzarəti altındadır və lazımi tibbi və psixoloji yardım alacaqlar”, - deyə o qeyd edib.

Baş nazirin müavini vurğulayıb ki, hərbi əsirlərin mübadiləsi prosesi davam edəcək.

Xatırladaq ki, əsir və girovların qarşılıqlı mübadiləsi əsasında dekabrın 14-də Ermənistana 44 hərbi əsir qaytarılıb.

“...Müharibənin yenidən başlanması mümkünündür”

Əhəd Məmmədli:
“Rus sülhməramlılarına başa salmaq lazımdır ki, məsələ ciddidir”

Türkiyənin NTV kanalının məlumatına görə, briqada generalının komandanlığı altında Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçuları Azərbaycana yola düşübələr.

Bildirilib ki, yanvar ayından etibarən türkiyəli hərbçilər rusiyalı hərbçilərlə bir-birə Dağlıq Qarabağda atəşkəs nəzərət məqsədilə yaradılan Birge Monitoring Mərkəzində xidmətə başlayacaqlar.

Xatırladaq ki, Dağlıq Qarabağda atəşkəs nəzərat etmək məqsədilə Rusiya-Türkiyə Birgə Monitoring Mərkəzinin yaradılmasına dair memorandum Rusiya-nın müdafiə naziri Sergey Şoyqu ilə Türkiyənin Milli müdafiə naziri Hulusi Akar arasında onlayn formatda keçirilən görüşdən sonra imzalanıb.

Yeni türk qardaşlarımız sayılı günlər sonra Qarabağda olacaq.

Bu isə o deməkdir ki, düşmən təxribata əl atmazdan əvvəl iki dəfə düşünməli olacaq. Başqa sözə desək, qardaş ölkə hərbçilərinin bölgədə olması düşməni

“İkinci Qarabağ müharibəsində də belə olmuşdu - biz davamlı təhriklərə cavab vermişdik”

müyyən qədər təxribatlardan çəkindirəcək.

AK Partiya sədrinin müavini, politoloq Əhəd Məmmədli isə “Şərq”ə açıqlamasında deyib ki, bu məsələni birdəfəlik həll etməyəcək: “Əlbəttə, türk hərbçiləri qarşı tərəfin “el-qolunu” xeyli dərəcədə bağlayacaq. Amma təxribatların davam edəcəyi istisna deyil. Ona görə də Rusiya tərəfinə ciddi xəbərdarlıq edilməlidir. Biz məsələnin nə qədər ciddi xarakter daşıdığını digər

tərəflərə, o cümlədən sülhməramlılara başa salmalıdır.

Əks halda müharibənin yenidən başlanması mümkünündür. Bildiğiniz kimi, ikinci Qarabağ müharibəsində də belə olmuşdu - biz davamlı təhriklərə cavab vermişdik. Əslində bu, bize sərf edir. Belə demek mümkünse, fürsətdir.

Ona görə də operativ davranışmalı və dəmir yumruğumuzun gücünü növbəti dəfə hiss etdirməliyik”.

Kənan Novruzov

Trend-in baş redaktoru komadan ayılib

Rufiz Hafizoğlunun ümumi vəziyyəti stabil ağırdır

Trend İnformasiya Agentliyinin baş redaktoru Rufiz Hafizoğlunun ümumi vəziyyəti stabil ağırdır.

Bunu Trend-ə baş redaktorun yerləşdirildiyi klinikinan müalicə həkimi bildirib.

d www.tre .az www.tre .az www.tre d

Bildirilib ki, Rufiz Hafizoğlunun hazırda təzyiq və hərəketi normaldır: “Bu gün gözlərini açıb, komadan ayılib. Saturasiyası 94 faizdir, bunun 35 faizi sünə tənəffüs aparıcı ilə verilir. Ümumi vəziyyət stabil ağır olaraq qalır. Müalicəsi intensiv davam etdirilir”.

Xatırladaq ki, R. Hafizoğlu bir müddət əvvəl koronavirusa yoluxub. Vəziyyəti ağırlaşan baş redaktor “Yeni Klinika”ya yerləşdirilib.

Ad günü məclisi keçirən məktəb direktoru işdən çıxarıldı

Bakıda karantin qaydalarını pozaraq özünə ad günü keçirən məktəb direktoru vəzifəsindən azad edilib.

Bu barədə Təhsil Nazirliyinin mətbəbat xidmetinin rəhbəri Cəsarət Valehov bildirib. Qeyd olunub ki, direktorun əmək müqaviləsinə bu gündə xitam verilib:

“Təhsil nazirinin müvafiq emri ilə Bakı şəhəri 187 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Nailə Məmmədova ilə bağlanmış əmək müqaviləsinə 28 dekabrdan xitam verilib”.

Qazımızı Allah qoruyub

O indi palçıqdan tikilmiş bir göz otaqlı evdə yaşayır

“Ola bilsin, ayaq kəsilməyəcək. Əməliyyatın nəticəsindən asılı olacaq...”

Hərbi Hospitalda ya-tan və təsəvvür edin, ayağını itirib-itirməyə-cəyini hələ də dəqiq bilməyən əsgər “dö-yüşməliyidik, döyüş-dük. Torpağımızı azad etdik. Yaradı da, sağa-lar...” deyir. Heç kim-dən, heç nə də ummur. Heç bir narazığının ol-madığını söyləyir. Belə əsgərlərimiz hesabına alınan torpaq müqəd-dəs adlanmazmı? Belə oğullar hesabına torpaq Vətənə dönür.

Tovuz rayonunun Bayramlı kəndindəndi yaralı əsgərimiz, 19 yaşı Məmmədov Elnur. 2020-ci il yanvarın 7-də həqiqi hərbi xidmətə çağırılib. Hərbi xidməti Füzuli istiqamətində çekirmiş. 27 sentyabrda başlanan Vətən savaşına Füzuli-

dən başlayıb. 44 gün-lük müharibənin 45-ci günü - noyabrın 10-u səhər saatlarında Xocavəndə ermənilərlə üzbeüz döyüşdə yara-nanıb. Dünən əsgəri-mizlə telefon əlaqəsi yaratdıq. Yaralanmağı barədə özü danişdi:

- Xocavənde daxil olurdum, əsgər yoldaşım ayağından yaralandı, ona kömək etmek isteyirdim, yarasını bağla-yırdım, yaxınımızda mermi partladı. Saq ayağım pəncə və dabən hissədən mermi yarası aldı. Ardınca da sol buduma gülə dəydi. Gülə sol buduma dəyib sümüyü qırıb çıxmışdı, saq ayağıma da dəymışdı. Əvvələc Füzulidəki hospitala apardılar. Orda birinci dəfə əməliyyat olundum. Sonra Gəncəyə göndərdilər. Sonra da Bakıya, əvvəlcə

Travmatologiya Xəstəxanasına, sonra da Hərbi Hospitala yerləşdir-dilər. Sol buduma dəmir korset ta-xılıb. Hissiyat yoxdu. Həkimlər deyir, əməliyyat olunmalıdır. Ola bilsin, ayaq kesilməyəcək. Əməliyyatın nəticəsindən asılı olacaq...

Elnur hospitalda xidmətdən ra-zılıq etdi. Həkimlərə təşəkkür etdi:

- Həkimlərimiz sağ olsun, əs-gərlər necə lazımdı xidmət edir-lər. Əllərindən geləni edirlər ki, yaralı əsgərlərimiz tez sağalsın. Yaralı əsgər nə arzulaya bilər? An-caq eve dönmək... Allah şəhidləri-mizə rəhmet eləsin, yaralılarımız da tez sağalsınlar.

Elnur bütün əsgərlərimiz kimi dəyanətlidir. Dözümlüdür. Canını Vətənə fəda etməyə zətən hazır idi. Şəhid olmadı, qalib ordunun qazisi oldu. Amma Elnurun söylemə-dikləri də var. Tovuzun Bayramlı kəndində Elnurun ailəsini tanıyanlardan öyrəndik ki, əsgər ailəsi sıxıntı içində yaşıyır. Kənddə onları tanıyanların sa-yesində Elnurun anası Laləzər xanimla əlaqə saxlaşdır. Laləzər xanim ehtiyac-larını dələ getirmək istəməsə də, “eşit-mişik, eviniz yararsız haldadı” sözündən sonra çəkinə-çəkinə, “bəli, palçıqdan bir göz otaqlı evdi. Çox pis vəziyyətdədi”, dedi. Ailənin heç bir yerdə geliri yoxdur. Elnurun atası da, anası da işsizdir. Rayon icra hakimiyyetindən indiyədək onlarla maraqlanan olmayıb. Kənd soveti yararsız halda olan evin fotosunu çəkib, icra hakimiyyətinə bildirəcəyinə vəd verib. Hələ də icra hakimiyyətindən səs-soraq yoxdur. Vətən üçün canını sıper edənlərə xüsusi diqqət olmalıdır. Cənab Prezident məhəz bu mövqeyi gözləyir hər bi-rimizdən.

Məlahət Rzayeva

Ağdamda itkin düşən 24 yaşlı qadın axtarılır

9 ay əvvəl itkin düşən 24 yaşlı Ağdam sakini axtarılır.

Daxili İşler Nazirliyindən “Şərq”ə verilən məlumatə görə, Ağdam rayonunun İmam-qulubəyi qəsəbəsində yaşayan 24 yaşlı Nərgiz Nə-cəfova 2020-ci ilin mart ayında yaşadığı evdən çıxaraq bir daha geri qayıtmayıb.

Şəkildə gördüğünüz şəxsi tanıyanlardan və ya bə-rəsində məlumatı olanlardan DİN-in “102” Zəng Mərkəzinə və ya Ağdam Rayon Polis Şöbəsinə (0-2632-5-02-02) telefon nömrəsinə zəng vuraraq mə-lumat vermələri xahiş olunur.

Salyanda ata qızını qətlə yetirdikdən sonra intihar edib

Salyanda ata qızını qətlə yetirdikdən sonra intihar edib.

APA-nın Mil-Muğan bürosunun məlumatına görə, hadisə bu gün Salyan rayonunun Babazənan yaşayış massivində baş verib. Babazənan sakini, 1968-ci il təvəllüdü Məzahim Qurbanov aile münəaqişi zəm-nində odlu silahla 25 yaşlı qızı Rəvanə Qurbanovanı qətlə yetirib. Daha sonra M.Qurbanov özünü də odlu silahla öldürüb. Hadisənin təfərruatları araşdırılır.

Faktla bağlı Salyan rayon prokurorluğununda cinayət işi başlanıb, aşasdırma aparılır.

“Şuşaya təxminən 25 nəfərlik heyətlə daxil olduq”

Füzulidən Şuşayadək döyüşən qazi: “...Cəmi 4-5 adam sağ qaldı”

“Daşaltından travma aldım, huşumu itirdim. Ona görə də yaşadıqlarımızın çoxunu xatırlaya bilmirəm. Bundan sonra tərxis olundum”

Mühəribə həm də ona görə ədalətsizdir ki, kimin taleyinin necə olacaqı bilinmir. Bəzisi şəhid olur, bəzisi də en ekstremal şəraitə rəğmən, həyatda qalmağı bacarı. Amma şübhəsiz, her ikisi qəhrə-mandır. Biz bunu 44 gün davam edən ikinci Qara-bağ savaşında da gördük. Yüzlərə igidimiz şəhid, bir o qədəri isə qazi oldu.

Belələrindən biri də 1987-ci il təvəllüdü Taleh Aşurovdur. Taleh orta məktəbi bitirdikdən sonra - 2005-ci il-də hərbi xidmətə olub. Və elə oradaykən çavuşluq kur-su keçib. İki ildən sonra tərxis edilir. Sentyabrın 27-dən başlayan Vətən mühəribəsinə könüllü yollanır.

Bundan sonrası isə onun “Şərq”ə açıqlamasından oxuyaq:

“Füzulidə istiqamətindəki döyüşlərdə iştirak edirdik. Kəşfiyyatçı olduğuma görə əsas vəzifəm düşmən postlarının yerini müəyyənləşdirmək idi. Çox ağır əməliyyatlarımız olub. Füzulidə

qələp yarası alandan sonra məni mərkəzi rayon xəstəxanasına apardılar. Bir neçə gün müalicə aldım. Ardınca N sayılı hərbi hissənin ikinci taborunda vəzifəm davam etdirdim. Füzulidə Beton sədd adlanan yerdə dörd gün mü-hasirədə qaldıq. Sonra bizi təxliyə etdilər. Daşaltında travma aldım, huşumu itirdim. Ona görə də yaşadıqlarımızın çoxunu xatırlaya bilmirəm. Bundan sonra tərxis olundum. Onu da deyim ki, dostlarımı-zın çoxu şəhadətə qovuşdu. Şuşaya təxminən 25 nəfərlik şəxsi heyətlə girmişdik. Taborümüzdan cəmi 4-5 adam sağ qaldı. Görünür, Allah məni övladlarına bağışladı. Fəqət ehtiyac olan an yenə vətənimizi müdafiə etməyə hazırlam”. Kənan Novruzov

Xocavəndə şəhid olan əsgərimiz iki medal ilə təltif edilmişdi

Ötən gün Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Ağdam (Akaku) kəndi istiqamətində qanunsuz erməni silahlı qrupu və ya ərazidə qalmış Ermənistən silahlı qüvvələrinin qalıqlarından ibarət 6 nəfərlik dəstə Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum edib.

Trend-in məlumatına görə, nəticədə bir nəfər hərbi qulluqçumuz, əsgər Qənbərov Elmir Rayıl oğlu şəhid olub, əsgər Əliyev Emin Süleyman oğlu isə yaralanıb.

Erməni təxribati nəticəsində şəhid olan 1982-ci il təvəllüdü Qənbərov Elmir Rayıl oğlu bir neçə gün önce Füzuli və Cəbrayılın işgaldən azad olmasına görə mədalı ilə təltif edilib.

Yoluxanların sayı 800-dən aşağı düşdü
3048 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 772 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 3048 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb.

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına	
İmzalı	Bu gün
215483	28.12.2020
172019	772
40926	3048
2163064	9502
2538	39
İşlənən təqribən	KoronaVirus

“Şərq” xəber verir ki, Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargahdan verilən məlumatə görə, COVID-19 üçün götürülen analiz nümunələri müsbət çıxmış 39 nəfər vəfat edib.

İndiyədə ölkədə 215 483 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 172 019 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 2 538 nəfər vəfat edib, aktiv xəste sayı 40 926 nəfərdir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 9 502, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 163 064 test aparılıb.

Məğlubiyət ermənistanda böhranı dərinləşdirib

Müharibədən sonra çətin günlər keçirən Ermənistanda dərin böhran yaşanır. Vəziyyət o həddə çatıb ki, insanlar çörək belə də bilmirlər. Bu səbəbdən də xaricdə yaşayan ermənilər İrevana gələrək əhaliyə az da olsa, yardım etməye gəlmişlər. Bu barede Almaniyada yaşayan, hazırlıda isə İrevanda olan Vaqram Moqanesyan bildirib. O, vəziyyətdən yalnız dövlət əvəriliyi ilə çıxıa biləcəklərini qeyd edib.

Bundan başqa qeyd edək ki, Ermənistən hökuməti müqavilə əsasında xidmət edən hərbçilərinə onların gözlədiklərinin əksinə maaşlarını yaribayarı ödəyib.

Bu barede "Caliber" layihəsinin "Youtube" hesabında "Ermənistanda fərərilər üşyən edir, Xocavənd istiqamətində sahibsiz itlər zərərsizləşdirildi" başlıqlı videosunda qeyd olunub. Erməni hərbçilər söz verilmiş 250 min dram (520 dollar) əvvəzinə, bu pulun yarısını əldə edə biliblər. Üstəlik burada söhbət sadəcə onların maaşlarından gedir, mühərabə və ön xətdə xidmətlə bağlı nəzərdə tutulmuş əlavə ödənişlər isə heç hesaba belə alınmayıb.

İçərvəndən olan müqavilə əsasında xidmət edən hərbçilər maaşlarını əlavələrlə alacaqlarını gözləsələr də, erməni hökuməti

Tan Zahidov bildirib ki, Ermənistanda müharibədən önce də sosial-iqtisadi vəziyyət pandemiya görə günü-gündən gərginleşirdi. Ölək idarəciliyi bu məsələnin öhdəsindən gələ bilmirdi. Mütəxəssis qeyd edib ki, daha sonra ermənilərin ikinci Qarabağ mühərabəsində aldıqları sarsıcı məğlubiyət rəhbərliyin statusunu bir az da aşağı saldı: "Məhz bundan sonra müxalif partiyalar Paşinyana qarşı etiraz aksiyaları keçirməyə başladılar. Sözsüz ki, sosial-iqtisadi problemlər, pandemiya və mühərabənin acı nəticələri fonundan daimi mitinqlər ölkədəki böhranı daha da dərinləşdirdi.

Hətta Ermənistənən baş nazirliyine müxalifətən olan Vazgen Manukyanın namizədliyi irəli sürüldü. Amma ona da ölkə daxilində kifayət qədər inam yoxdu.

Ermənistən əhalisinin bir qismi Paşinyanın getməsini istəyir.

Təbii ki, burada əsas faktor mühərabədəki məğlubiyətdir. Amma digər tərəfdən Paşinyana alternativ olaraq ölkəni idarə edəcək bir şəxsin olmadığı üçün bu böhran daha da dərinləşir.

1988-ci ildə Qarabağ Komitəsi yaradılmışdı. Bu komitənin yaradılması məqsəd Qarabağı Azərbaycandan ayırmak cəhdə-

"Müxalifətdə də ölkəni idarə edə biləcək şəxs olmadığı üçün böhran bir müddət davam edəcək"

onları yanıldıb. İrevandakı acınacaqlı durumu "Şərq"ə şərh edən beynəlxalq məsələlər üzrə mütəxəssis Sultan Zahidov bildirib ki, Ermənistanda müharibədən önce də sosial-iqtisadi vəziyyət pandemiya görə günü-gündən gərginleşirdi. Ölək idarəciliyi bu məsələnin öhdəsindən gələ bilmirdi. Mütəxəssis qeyd edib ki, daha sonra ermənilərin ikinci Qarabağ mühərabəsində aldıqları sarsıcı məğlubiyət rəhbərliyin statusunu bir az da aşağı saldı: "Məhz bundan sonra müxalif partiyalar Paşinyana qarşı etiraz aksiyaları keçirməyə başladılar. Sözsüz ki, sosial-iqtisadi problemlər, pandemiya və mühərabənin acı nəticələri fonundan daimi mitinqlər ölkədəki böhranı daha da dərinləşdirdi.

Hətta Ermənistənən baş nazirliyine müxalifətən olan Vazgen Manukyanın namizədliyi irəli sürüldü. Amma ona da ölkə daxilində kifayət qədər inam yoxdu.

Ermənistən əhalisinin bir qismi Paşinyanın getməsini istəyir. Təbii ki, burada əsas faktor mühərabədəki məğlubiyətdir. Amma digər tərəfdən Paşinyana alternativ olaraq ölkəni idarə edəcək bir şəxsin olmadığı üçün bu böhran daha da dərinləşir.

1988-ci ildə Qarabağ Komitəsi yaradılmışdı. Bu komitənin yaradılması məqsəd Qarabağı Azərbaycandan ayırmak cəhdə-

rini həyata keçirmək idi. V. Manukyan bu komitəni yaradanlardan iddi.

1992-1993-cü illərdə isə Ermənistən müdafia naziri olub. Bu şəxsin elində Azərbaycan xalqının qanı var. Belə bir adamın hakimiyətə gəlmək istəyi o deməkdir ki, Ermənistən çirkin sehvlerindən dərs götürməyib".

S. Zahidovun sözlərinə görə, Ermənistəndəki ekspertlər deyir ki, köhnə düşüncəli şəxslər hakimiyətə gəlməməlidir: "Məsələ burasındadır ki, müxalifətdə də ölkəni idarə edə biləcək şəxs olmadığı üçün böhran bir müddət davam edəcək. Əhali arasında sorğu keçirildi və hakimiyyətdə kimin olmasını soruştular.

Hətta bir nəfər "yaxşı olar ki, başımızda erməni biri olmasın" dedi. Eyni zamanda ölkədəki erməni anaları fəryad edir, itkin düşmüş övladlarını istayırlar. Bir sözlə, İrevandakı vəziyyət olduqca kritikdir. İstənilən halda Nikol Paşinyan çıxış yolu üçün erkən növbədən kənar seçkilərin keçirilməsini istəyir. Bu seçkilərin yaxın zamanda olma ehtimalı böyükür. Fikrimcə, seçkilər Ermənistən taleyində aparıcı rol oynayacaq. Amma istənilən halda həm hakimiyət, həm də müxalifət bilir ki, artıq ikinci Qarabağ mühərabəsinin nəticələri təsbit olunub. Ermənistənən hakimiyətə kim gelirse gəlsin, üçtərəflı bəyanatın siyasi nəticələri dəyişə bilməyəcək".

Yeganə Bayramova

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Ağdam (Akaku) kəndi istiqamətində qanunsuz erməni silahlı qrupu və ya ərazidə qalmış Ermənistən silahlı qüvvələrinin qalıqlarından ibarət altı nəfərlik dəstə Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum edib. Bu barede Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Nəticədə, bir nəfər hərbi qulluqçumuz, əsgər Qənbərov Elmir Rayıl oğlu şəhid olub, əsgər Əliyev Emin Süleyman oğlu isə yaralanıb. İlk tibbi yardım göstərildikdən sonra yaralı hərbi qulluqçumuz tibb müəssisəsində təxliyyə edilib. Hazırda həyatı üçün heç bir təhlükə yoxdur.

Görülən tədbirlər nəticəsində qanunsuz erməni hərbi dəstəsinin altı üzvü məhv edilib.

Bildirilib ki, oxşar hal təkrarlanarsa, Azərbaycan Ordusu qəti tədbirlər görecek.

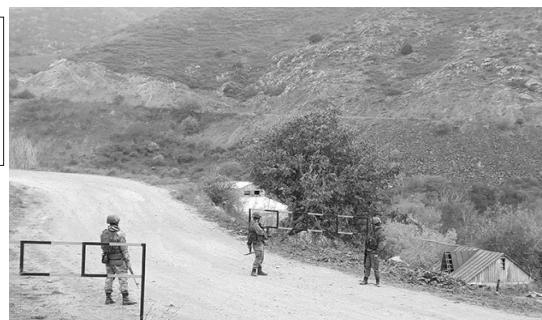
Noyabrın 10-da imzalanan üçtərəflı bəyanatdan sonra təselli tapdıq ki, daha itkilərimiz olmayıcaq, analar ağlamayaçaq. Amma düşmən təxribatları-

"Qarabağda on minə yaxın erməni diversant var, onların hamısı bölgədə təmizlənməlidir"

nı davam etdirir. Elə isə hansı atəşkəsdən səhəbet gedə bilər? Məgər sənədə qol çəkən ancaq biz idik!

"Atlas" Araşdırma Mərkəzinin sədri, politoloq Elxan Şahinoğlu artıq sayını itirdiyimiz növbəti təxribata dair fikirlərini "Şərq"ə bələdşüb. O, rusların vəzifələrini icra etmədiyi söyləyib: "Mən hələ bəyannat imzalanarkən məsələnin tam bitmediyini demişdim. Əksinə, problemlərin olacağına dair xəbərdarlıq etmişdim. Dediym ki də oldu. Zaman göstərdi ki, ruslar bölgəyə sülhü qorumaq məqsədilə gəlməyib-

lər. Onlar erməniləri terksiləh etməli idilər. Lakin əksinə, təxribatlar töredildi. Saxta xəritənin hazırlanması, Araik Arutyunyanla səmimi foto çəkdirmək və sair buna bərz nümunədir. Qarabağ məşələrində erməni terrorçuların olduğu məlumatdır. Bəs onların ərzaq, silah təminatı necə həyata keçirilir? Deməli, sülhməramıllar onlara yardım edirlər. Üstəlik, ruslar ermənilərin Laçın

"Həmçinin türk hərbçilərinin bölgəyə gəlisi də sürətlənməlidir. Onlar Laçın dəhlizində, Xankəndi yolunda olmalıdırlar"

dəhlizindən istifadəsinə də imkan yaradırlar".

E.Şahinoğlunun fikrincə, biz işimizi sonadək davam etdirməliyik: "Anti-terror əməliyyatlarını dayandırmamalıyıq. Növbəti təxribat cəhdinə imkan yaratmaq, gözləmək olmaz! Ni-

yə onların bize arxadan zərbə vurmalarını gözləməliyik?! Bu, yolverilməzdir.

Tutduğumuz diversantları təhvil veririk ki, yenidən üzərimizə hücumu keçsinlər?! Belə olmaz. Ona görə dediyim kimi, Rusyanın istəyib-istəməməsindən asılı olmayaraq, anti-terror əməliyyatlarına davam etməli və onlara da başa salmalyıq ki, sizin bacarmadığınız işi biz yerinə yetiririk. Xankəndiyədə bütün məsələri "təmizləməliyik".

Qarabağda oranı kifayət qədər yaxşı tanıyan ve silahlı on minə yaxın diversant yatır. Hamisini zərərsizləşdirməliyik. Elə etmək lazımdır ki, orada bir nəfər də terrorçu qalmasın. Sonuncu erməni tərk-silah olunanadək güzəştə getmək olmaz.

Öz işimizi özümüz görməliyik. Başqasından, xüsusi də rus sülhməramıllarından nə isə gözləmək doğru deyil. Həmçinin türk hərbçilərinin bölgəyə gəlisi də sürətlənməlidir. Onlar Laçın dəhlizində, Xankəndi yolunda olmalıdırlar".

Kənan Novruzov

Zamanında addım atmadiq

Novella Cəfəroğlu: "Beynəlxalq hüquq bilən mütəxəssislərdən ibarət heyət yaradılsın"

"Müraciətlərə baxıb-baxmamaları öz işləridir. Əsas odur ki, biz öz işimizi görək"

Azərbaycan Milli Məclisinin İnsan hüquqları komitəsinin ikinci Qarabağ mühərabəsi dövründə Ermənistən törətdiyi hərbi cinayətlərlə bağlı müraciətini Haqqada yerləşən Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinin Prokurorluq İdarəsi cavablandırıb.

Komite 27 sentyabr tarixində, dünya ölkələrinin parlamentlərinə, beynəlxalq teşkilatlara və beynəlxalq qeyri-hökumət teşkilatlarına Ermənistən mühərabə cinayətləri haqda dəfələrle müraciət və bəyanatlar ünvanlayıb.

Bəyanatlarda Ermənistən mühərabə və insanlıq əleyhinə cinayətləri, Gəncə və Bərdədə məlki əhalinin ballistik raket hücumlarına məruz qalması göstərilib. Bundan başqa, məlki vətəndaşların həlak olması, coxsayılı dinc əhalinin yaralanması, minlərlə evin dağıdılması və əmlaka ziyan vurulması barədə məlumatlar qeyd olunub.

Həmin teşkilatlar sırasında - Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi, BMT-nin İnsan Haqları Komitesi, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi, Avropa Şurasının İnsan Hüquqları Komitesi, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi və s. beynəlxalq insan hüquqları teşkilatları yer alıb.

Müraciətlərdə həmçinin, komitənin Azərbaycanda müvafiq strukturlarının, hüquq-mühafizə organlarının Ermənistən hərbi cinayətləri ilə bağlı əldə etdiyi faktlar, sənədlər və sübutların Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinə təqdim ediləcəyi də ifadə olunub.

Bu barede "Şərq"ə danışan hüquq müdafiəcisi Novella Cəfəroğlunun fikrincə, belə addimin atılması müstəsnə əhəmiyyətlidir:

"Biz əslinde iller önce Birinci Qarabağ mühərabəsi ilə bağlı da müvafiq yerdə müraciət etməli idik. Həmin savaş erməni cinayətkarlığının en bariz nümunəsidir. Nə qədər insanlarımız öldürülmüş, məlki obyektlərimiz dağıdırılmışdır. Təessüs ki, bizdən fərqli olaraq ermənilər en adı məsələdə belə, haray-həşir salırlar. Məsələn, onlara heç bir aidiyəti olmayan alban kilsəsinə dəymiş birçə güləyə görə, az qala, dünyani dağıdırıldalar. Biz, heç olmasa, bundan sonra özümüzü müdafiə etməyi bacarmalıyıq. Beynəlxalq hüquq bilən mütəxəssislərdən ibarət heyət yaradılmalıdır. Həmin adamlar bütün Avropa məhkəmələrinə, o cümlədən də Haaqa Məhkəməsinə müraciətlər ünvanlamalıdır. Müraciətlərə baxıb-baxmamaları öz işləridir. Əsas odur ki, biz öz işimizi görək".

Kənan

"Ruslar ermənilərə Laçın dəhlizində imkan yaradır"

"Qarabağda on minə yaxın erməni diversant var, onların hamısı bölgədə təmizlənməlidir"

nı davam etdirir. Elə isə hansı atəşkəsdən səhəbet gedə bilər? Məgər sənədə qol çəkən ancaq biz idik!

"Atlas" Araşdırma Mərkəzinin sədri, politoloq Elxan Şahinoğlu artıq sayını itirdiyimiz növbəti təxribata dair fikirlərini "Şərq"ə bələdşüb. O, rusların vəzifələrini icra etmədiyi söyləyib: "Mən hələ bəyannat imzalanarkən məsələnin tam bitmediyini demişdim. Əksinə, problemlərin olacağına dair xəbərdarlıq etmişdim. Dediym ki də oldu. Zaman göstərdi ki, ruslar bölgəyə sülhü qorumaq məqsədilə gəlməyib-

lər. Onlar erməniləri terksiləh etməli idilər. Lakin əksinə, təxribatlar töredildi. Saxta xəritənin hazırlanması, Araik Arutyunyanla səmimi foto çəkdirmək və sair buna bərz nümunədir. Qarabağ məşələrində erməni terrorçuların olduğu məlumatdır. Bəs onların ərzaq, silah təminatı necə həyata keçirilir? Deməli, sülhməramıllar onlara yardım edirlər. Üstəlik, ruslar ermənilərin Laçın

"Həmçinin türk hərbçilərinin bölgəyə gəlisi də sürətlənməlidir. Onlar Laçın dəhlizində, Xankəndi yolunda olmalıdırlar"

dəhlizindən istifadəsinə də imkan yaradırlar".

E.Şahinoğlunun fikrincə, biz işimizi sonadək dav

Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi

Müsəir silahlı konfliktlərdə informasiya sahəsində qarşıdurma döyüş bölgəsindəki qədər vacibdir. 2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq, Ermənistən silahlı qüvvələrinin hücumu neticəsində tərəflər arasında irimiqyaslı hərbi əməliyyatlar yenidən alovlandı. Beləliklə, 28 il müddətində ATƏT-in Minsk qrupu çərvəsində həllini tapmayan Dağılıq Qarabağ konflikti XXI əsrə ikinçi fazasına qədəm qoydu.

Münaqişə başlayan gündən dünyanın bütün kütłəvi informasiya vasitələri konfliktle bağlı çoxlu sayıda yazılar verdi. Hətta dünyanın en böyük transmili media orqanları, rəsmi informasiya agentlikləri və qeyri-rəsmi kanalları 44 gün ərzində demək olar ki, hər gün münaqişə ilə bağlı xəbərlərə yer ayırdı. Amma 44 günlük Dağılıq Qarabağ müharibəsinin mediada işıqlandırılmasının təhlili onu göstərdi ki, bir çox xarici media orqanlarında erməni əsilli jurnalistlər çoxluq təşkil edir və onların müəllifi olduğu yazıldarda münaqişəyə qərəzli yanaşmalar açıq şəkildə hiss olunur. Həmçinin inkişaf etmiş ölkələrdə erməni lobbisinin KİV-ə təsiri də çox güclüdür.

Bildiyimiz kimi, 44 günlük müharibə dövründə Qərb mediasının xəber portallarında qeyri-objektivliyinə çox rast gəlinirdi. BBC müharibə dövründə hətta onun Azərbaycan nümayəndəliyi sözügedən müharibə və onun həqiqətlərini yayarkən jurnalistikənin prinsiplərinə əmel etməyərək bir-tərəflə mövqeyini açıq-aydın şəkildə nümayiş etdirdi. Belə ki, onlar Dağılıq Qarabağı mübahisəli və ermənilərin çoxluq təşkil etdikləri anklav kimi təqdim etdilər. Hətta onlar dəfələrlə yanlış olaraq, guya, Qarabağ müharibəsinə aid olan videoları "Facebook", "Twitter", "YouTube", "TikTok" şəbəkələrinən götürürək feyk xəbərlər yaymışlardır. Lakin Hindistan kanallarının birində göstərilən Azərbaycan təyyarəsinin vurulması videosunun 2020-ci ilin avqustunda Yaponiyanın "YouTube" kanalında yayımlanlığı səbət etdi. Noyabrın 8-də BBC saytında "Azərbaycan üçün tarixi əhəmiyyət daşıyan Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması" ilə bağlı məqale dərc etdi. Yazında Şuşada 1980-1990-ci illərdə daha çox azərbaycanlıların yaşaması, müharibə nəticəsində yüz minlərlə insanın qəçqin düşməsi ilə bağlı

araşdırma yazıları hazırlanmışdır. "Ermənistən ilə Azərbaycan arasında atəşkəsdən sonra qısa mücadilə işləri" başlıqlı yazıda Moskvada imzalanmış atəşkəs danışçılarından sonra Azərbaycanın artilleriya, pilotsuz uçaş аппарат, səngər mübarizəsi ilə ilk hūcuma başlaması haqqında məlumatlara yer verilmişdir. Daha çox anklav adlandırılın Qarabağın Xankəndi şəhərinin atəşə tutulması, sivillərin həlak olması, Qarabağın beynəlxalq konvensiyalara görə Azərbaycanın ərazisi olması, ancaq torpaqların geri qaytarılma-

Mansur Mirovlev telekanalın saytında təqdim etdiyi "Dağılıq Qarabağ konfliktində Rusyanın oynadığı rol nədir" adlı yazısında tarixə ekskurs etmiş, Rusyanın məqsədini və rolunu araşdırılmışdır.

Müəllif haqlı olaraq her iki tərefdən olan siyasi təhlilicilərin (Emil Mustafayev və Boris Navasardyan) və digər beynəlxalq təşkilatlarda çalışan politoloqların fikrini alıb, eyni zamanda Türkiyənin də bölgədəki mövqeyini anlatmağa çalışıb.

Dünya gündəmini müəyyən

bəkələrdə çox aktiv rol aldılar: "Baxmayaraq ki, siyasi proseslərin daha çox müzakirə olunduğu "Twitter" seqmentində bizim gənclərimiz təzə idilər. Düzdür, illərdir ki, bizim gənclər "Facebook"da aktiv olsalar da, Cənab Prezidentin çıxışları sayəsində gənclərimiz orada qısa müddətə həqiqətən də böyük uğur əldə elədilər. Sosial platformalar da azərbaycanlılar və ermənilər üçün mübarizə meydanına çevrilmişdi. Bir həftə ərzində 20 milyon dəfə #WeWillWin, #DontBelieveArmenia və #StopAzerbaijanAggression hashtaglərindən istifadə olunmuşdur. Bu həştəqlər dönya gündəmینə düşdü. Bir çox ölkələrin tanınmış siyasetçiləri, bəzi hallarda bilmədiklərindən təhrif olunmuş münaqişəli məqalələr yaradılar. Belə demək mümkündürse, gənclərimiz bir çox tanınmış şəxslərin əsl həqiqəti bilmesini təmin etdi. Təbii ki, bəzi hallarda gənclərimiz sayəsində onların yazılarında düzəliş etmələrinin də şahidi olduq. Hesab edirəm ki, informasiya müharibəsində gənclərimiz güclü çıxdı. Amma əlbəttə bu, yetəri deyil. Bilirsiniz ki, düşmənin nə cəbhədə, nə də informasiya savaşında təxribatları bitmir. Düşmən müxtəlif platformlarda Azərbaycanın qələbəsini həzm edə bilmədiyi üçün qarayaxma kampaniyası aparır. Belə şəraitdə bizim üzərimizə böyük iş düşür. Biz bundan sonra xarici KİV-lərlə əlaqələri genişləndirməli, o cümlədən xarici mətbuatdakı jurnalist dostlarımızın sayını artırmağa və onlara yaxından əməkdaşlıq qurulmalıdır. Onlar Azərbaycana səfər olunmalıdır. Burada da şübhəsiz ki, ictimai təşkilatların jurnalistlərinin üzərinə böyük məsuliyyət düşür, eyni zamanda bu təşəbbüsleri dəstəkləməlidir. Sosial şəbəkələrdə aktiv peşəkar istifadə zərurət halına gəlməlidir, daha akademik yanaşma tələb olunmalıdır. Artıq biz orada müasir aletlərdən istifadə edərək geniş şəkildə faydalananlılıq. Bilirsiniz ki, dünya informasiya müharibəsi əsridir. Bu gün müasir dünya müharibələri yalnız cəbhədə deyil, eyni zamanda informasiya müstəvizi zəminində də gedir. Ona görə də xarici KİV-lərlə geniş şəkildə əməkdaşlıq qurulmalıdır. Çünkü qarşida bizi böyük mərhələ gözləyir. Gənclərimiz də bu mərhələyə uyğun tam hazırlaşmalıdır".

Aynurə Pənahqızı

Müharibə bitib, informasiya savaşı isə davam edir

Daha güclü olmaq və haqq səsimizi dünyaya çatdırmaq üçün xarici mətbuatla əlaqələrimizi gücləndirməliyik

həqiqətlər nəhayət ki, yer aldı.

Avropa multimedia xəbər portalı "Europreporter" de Qərb mediasının Qarabağ konflikti ilə bağlı məqalə yayılmışdı. Araşdırmanın müəllifi Filip Jyen yazının girişində Qərb mətbuatının müsəir dövrədə balanslı və obyektiv olmamasının sual doğurmasını qeyd etmişdi. Müəllif məqalədə Ermənistən silahlı qüvvələrinin təcavüzkar hərəkətlərinə, dinc azərbaycanlıların Gəncə, Tərtər və Bərdədə öldürülməsinə dünya mediasının biganə qalmasını da vurgulmuşdı.

Münaqişənin təsvirində ən radical mövqeni isə "Reuters" informasiya agentliyi tutdu. Agentlik xəbərlərində Dağılıq Qarabağı Azərbaycandan ayrı tərəf kimi təqdim etdi. Məsələn, 14 oktyabrda "Azərbaycan prezidenti Azərbaycanın Dağılıq Qarabağda hərbi əməliyyatları davam etdiriyini söylədi", "Ermənistən Baş naziri Paşinyan deyir ki, Azərbaycanın bütün Dağılıq Qarabağı işğal etmek fikri var" başlıqlı xəbərlər buna sübuditur. Vurğulamaq gərəkdir ki, sözügeden yazıların həmmüəllifləri Mariya Kiselyova, Nvard Ohannisanın, Tom Balmforthdur, Alexander Marrow, Margarita Antidze, Alex Richardsonur.

Dünyanın ən böyük transmili orqanlarından biri olan "The New York Times" qəzetiində isə Dağılıq Qarabağla bağlı yazıların əksəriyyətinin müəllifi xarici ölkələr, əsasən də Rusiya üzrə müxbir olan Pulitzer mükafatlı Andrew Kramer idi. Müharibənin ilk günündə yayılmış "Ermənistənla Azərbaycan arasındaki mübarizə də böyük güclərin cəlb olunması riski ilə bağlıdır" adlı geniş araştırma yazılarında hər iki tərəfin mövqeyi bildirilməklə, bir çox digər məqamlar açıqlanmaqla müəyyən qədər obyektiv yanaşma ortaya qoymuşdur. Müharibə bölgəsinə gedən "New York Times" jurnalisti Anton Troyanovski də Qarabağ konflikti ilə əlaqədar bir neçə

sindən sonra etnik ermənilərin məhv olacağı məsələləri ilə bağlı fikirlər burada öz əksini tapmışdır. Eyni zamanda məqalədə cəbhə xəttinə yaxın rayonların, Tərtərin, Bərdənin atəşə tutulması, Azərbaycanın Xarici İşlər Naziri Ceyhun Bayramovun və Beynəlxalq Krizis qrupunun təhlilçisi Zaur Şiriyevin fikirləri də qeyd edilmişdir. Həmin müəllifin oktyabrın 13-də yayımlanan "Dağılıq Qarabağın duel tərəfləri üçün birge yaşamaq mümkün deyil" adlı araştırma yazısında əsasən erməni vətəndaşlardan müsahibələr alınsa da, obyektiv məqamlara da toxunmuşdur. Belə ki, konfliktin tarixinə nəzər salınmış, haqlı olaraq milyonlarla azərbaycanlıların Ermənistəndən və Dağılıq Qarabağdan qaçqın düşmələri və Azərbaycan üçün bu məsələ milli faciə olduğunu, geri qaytarılması səhbiənin olmayacağı qeyd edilmişdir. "New York Times" qəzetiin müharibə zonasına ezam olmuş müxbiri Carlotta Gall isə müharibə gündəliyini Azərbaycan tərəfdən tutmuşdur. Müəllif "Azərbaycanda bir sıra partlayışlar, qışqırıqlar və ardınca qan" başlıqlı reportajda Bərdəyə atılan qadağan olunmuş artilleriya rakətləri nəticəsində 21 nəfərin ölümü, 70 nəfərin yaralanması haqqında məlumat vermiş, dəhşət içinde olan zərərçəkmiş insanların geniş müsahibələr almışdır.

Qətər Əmirliyinə məxsus beynəlxalq telekompaniya - "Al-Jazeera"da məsələyə obyektiv yanaşmalar çox oldu. Azərbaycan Respublikasında olan Sinem Köseoğlu və Ermənistəndə olan xüsusi müxbir Bernard Smith bir reportajda öz çəkdikləri süjetləri təqdim etdi. Reportajlarda təqdim edilən yanlışlardan biri məhz Qarabağın mübahisəli ərazi olması, etnik baxımdan orada ermənilərin üstün olmasıdır. Bununla yanaşı, Bernard Smith və Sinem Köseoğlu ümumi xarakterli məsələlərə toxundular. Tanınmış media orqanlarında uzun müddət çalışı-

edən ABŞ-in nəhəng CNN informasiya kanalı da 44 günlük Qarabağ müharibəsinə çox geniş yer ayırdı. Kanal "Ermənistənla Azərbaycan arasında mübahisəli bölgəyə görə qarşıdurmalar başlayır", "Ermənistən və Azərbaycan mübahisəli bir bölgə üstündə toqquşur. Bilməli olduğunuz şey budur" arasında konfliktə bağlı hər iki tərəfin mövqeyini ortaya qoymuş, ancaq Qarabağ mübahisəli ərazi kimi təqdim edərək "Artsax" adlandırılmışdır.

"İslahatçı Gənclər" İctimai Birliyinin sədri Fərid Şahbazlı "Şərq"ə açıqlamasında vurgulayıb ki, Vətən müharibəsi dönməndə bir çox xarici KİV-lər erməni lobbisinin təsiri dairəsində idilər. Bu məqsədlə də onlar Azərbaycana qarşı qara piar həyata keçirirdilər: "Bildiyimiz kimi, bir çox xarici media faktları təhrif etməklə, dünən əməkdaşlığı dəfələrlə çəsdişir. Dönyanın bir çox ölkəsində erməni lobbisi təsiri nəticəsində təəssüflə qeyd etməliyik ki, kütłəvi informasiya vasitələri onlara xidmet edir. Amma bu müharibə dövründə bütün bunlara baxmayaraq, öten illərlə müqayisədə Azərbaycan ictimaiyyəti əvvəlki dövrlərə baxanda daha aktivlik nümayiş etdi. Sevindirici haldır ki, xüsusi gənclərimiz xarici KİV-lərlə yaxşı əməkdaşlıq qurdular və Azərbaycanın haqlı davasını müdafiə edən məqalələr dərc etdirdilər. Ümumiyyətə, qeyd etmək istəyirəm ki, bu proseslərdə cəbhə xəttində olduğu kimi informasiya müharibəsindəki blokadani Cənab Prezident İlham Əliyev özü daşıydı. Dönyanın böyük mediaları Azərbaycana qarşı qara piar kampaniyasına başlaşalar da, Prezidentin müsahibələrindən sonra Azərbaycana qarşı olan bəzi KİV-lər neytral qalmağa çalışıdlar".

F.Şahbazlı əlavə edib ki, əlbəttə ki, gənclər də prezidentin bu çıxışlarını yol xəritəsi kimi istifadə etdilər və onlar sosial şə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İformasiya Vasitələrinin İnkıfəsinə Dövlət Dəstəyi Fondu

"Neftin qiyməti düz 20 gün bundan öncə - dekabrda 50+ dəhlizində olub. Neftin qiymətinin 50-dən yuxarı qalmasına səbəb iki faktor esas rol oynayır. Birincisi, OPEC-in atıldığı addım, ikinci, COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar olaraq peyvəndlərin təbiqinin başlanmasıdır.

Istər Avropada, istərsə də Amerikada bu peyvəndlər dekabr ayında həddən artıq qızışdırıcı meyle malik idi. Və bazar iştirakçılarında optimizm ehval-ruhiyyəsi yaradıldı ki, onların təsiri ilə artıq dünya bu bələdan yaxa qurtara biləcək və bunun nəticəsində gedis-geliş artacaq. Hər şey əvvəlki mərcasına düşəcək və neftə tələbat da artacaq".

Bu fikirləri "Şərq"ə açıqlamasında Neft Araşdırma Fondu rəhbəri İlham Şaban deyib. Ekspert əlavə edib ki, ancaq son günler neftin qiyməti 52-dən gəlib, artıq 50-dən aşağı bir həddə düşdü: "Sadəcə bazara daxil olan bəzi neqativ və pozitiv informasiyanın bir-birinin üstələməsi ilə neftin qiymətində dəyişmələr oldu. Hələ ki, təlaş üçün hansısa bir əsas yoxdur. Bayden prezident olduqdan sonra neftin qiymətinin artacağı ilə bağlı fikir-

Peyvəndlənmə prosesi bazara birbaşa təsir edəcək

2023-cü ilədək neftin qiyməti 50 dollar ətrafında olacaq

lər var. Qeyd edim ki, bu da çox müəmmalı və ancaq təxəyyülün doğurduğu məsələlərdəndir. Neftin dünyada stabil artımı üçün, tutaq ki, 55-ə çatması və onu qoruyub saxlaması üçün birinci

növbədə tələb yaranmalıdır. Tələbə uyğun da təklif olmalıdır. Ondan başqa hansısa hadisələr baş verirsə, bu, qısamüddətli və daha doğrusu, bir neçə saatın içərisində yenidən öz mərcasına qayıdan

məsələdir. Hələki yanvarın ortasına qədər koronavirusun təsirləri ilə bağlı Milad bayramı, Yeni il şənlikləri ilə bağlı kütəvə sərtleşdirilmiş karantin rejimi tətbiq edilir. Bu da istər gedis-geliş, istərsə tələbat azaldır. Başqa bir səbəb artıq burda klimat faktor rolu oynayacaq. Çünkü bu həftədən başlamış Şimal yarımkürəsində normadan yüksək temperatur qeydə alınması baş verib. Əger əvvəl çox soyuq hava kütələrini biz müşahidə edirdikse, özü de Amerikada yarılmış metr qar yağırı, Avropanın şimal hissəsi həddən artıq çox soyuq olur. Hətta gedib Yaponiya, Cənubi Koreya kimi ölkələri də öz ağuşuna almışdı. Temperatur Cənubi Koreyada mənfi 20-yə düşməşdi ki, bu da enerjiyə tələbatı artırırdı. Ancaq Bakıda havanın temperaturu 9 dərəcəyədək yüksəlib və heç bir külək yoxdur. Şimalda da vəziyyət bu cütdür. Neftə tələbatın azalması qısamüddətli olsa da bazaarda əksini tapır".

Aynurə Pənahqızı

Tədqiqatçı millət vəkilini dəstəklədi

İşğaldan azad olunan bölgələrdə muzey yaratmaq olar

Amma əvvəlcə Şuşanın alınması ilə bağlı filmlər çəkilməlidir

Azərbaycanda hər bir rayonda şəhidlər muzeyi yaradılsın. Bu təkliflə deputat Tahir Kərimli parlamentin düñən keçirilən iclasında çıxış edib.

T.Kərimli bildirib ki, Azərbaycan 44 günlük Vətən

mühəribəsində böyük qələbə qazandı: "Biz bu qələbəni geləcək nəsilərə çatdırmaq üçün işlər görməliyik. Bunun üçün hər bir rayonda şəhidlər muzeyi yaradılmalıdır. Bizdə Şəhidlər Xiyabanı var. Bura gedəndə biz faciələri xatırlayıraq. Şəhidlər xiyabalarını qalibiyət, zəfər memorialına çevirməliyik".

Mövzuya münasibət bildirən tədqiqatçı-publisist Dilqəm Əhməd "Şərq"ə açıqlamasında şəhidlərin daim yaddaşda qalmaları üçün bir neçə cildlik kitabı tərtib olunmasını bildirib. D.Əhməd qeyd edib ki, ilk növbədə hər biri haqqında informasiya və fotosəkillər verilməlidir: "Bu çox vacibdir. Çünkü 44 günlük mühəribə Azərbaycan xalqının əziklikdən xilasına, millət olmasına səbəb oldu. 30 ildir işğaldə olan torpaqlarımızın böyük qismi geri alındı. Ona görə de əvvəla kitab olmalıdır".

Muzey məsələsinə gəlince, Dilqəm Əhməd qeyd edib ki, işğaldan azad edilən rayonlarda həmin rayondan olan şəhidlərin eşyaları, gündəlikləri və s. nə varsa, bir araya toplayıb yaratmaq olar: "Məsələn, Azərbaycan Dillər Universitetində 20 Yanvar şəhidlərindən şair Ülvi Bünyadzadəyə aid belə bir muzey var. Yaxşı olardı ki, geləcəkde bədii və sənədli filmlər də çəkilsin. Xüsusən, Şuşanın alınması ilə bağlı filmlər önemlidir. Türkiyənin bu mövzularda necə maraqlı filmlər çəkdiklərini görürük. İstərdik ki, bizdə də belə filmlər olsun".

Aynurə Pənahqızı

Ermənistanın dırçəlməsi mümkün deyil

Rusiya da borclarla bu ölkəni özündən asılı vəziyyətə salıb

"Ermənistan ağır sosial - iqtisadi böhran içindedir. Səhiyyə, koronavirus, mühəribədə itkilər, onların aileləri. Onlara pensiyalar lazımdır, psixoloji yardım göstərilməlidir". Bu sözleri Ermənistan prezidenti Aram Sarkisyan deyib. O bildirib ki, cəbhədən qaydan yaralılar, herbələrlə kim meşğul olacaq? Onlar hardan iş tapaqlar? Biz təkcə dövlətin deyil, millətin böhranını yaşayıraq - səhiyyə, maliyyə, iqtisadi, psixoloji, humanitar və s. bütün sahələrdə böhrandır.

Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə danışan iqtisadçı-ekspert Rauf Qarayev qeyd edib ki, Ermənistan bir top-lum olaraq yalnız rusların hesabına yaşayıb. O vurğulayıb ki, ruslar İrəvan xanlığında vaxtilə onları məskunlaşdırıb: "Sonra isə ruslar Azərbaycana təzyiq etməkələr ermənilərin əlini qolunu açıb. Bugünkü Ermənistan da rusların təzyiqi nəticəsində mövcuddur. Məqsəddə aydındır. Region dövlətlərə təzyiq etmek. Ermənistan ərazi iddia etmək nə qazandı? Əslində baxsaq heç nə. Nə özü yaşıdı, nə başqalarına imkan vermedi. Başqaları isə ondan imtina edərək öz iqtisadiyyatlarını möhkəmləndirdi. Ermənistanın gücünün yanında olması və güclünün hesabına nəsə qazanması əslində onların adekvat olmamağından, xəstə düşüncəyə sahib olmasından xəbər verir".

Ekspert əlavə edib ki, Ermənistan

SSR-dən ayrılaraq, müstəqil ölkə kimi fəaliyyət göstərəsə də, bu gün iqtisadiyyatı iflic gündündədir: "Gəlin bu məsələyə da-ha geniş rakursdan baxaqq. İqtisadiyyatın iflic gündə olmasının sebəbi təbii ki, ərazi iddiasıdır. Ermənistan Azerbaycanla neçə ildir mühərbi şəraitindədir. Bu baxımdan da, onların iqtisadiyyatı da, durğun vəziyyətdədir. Qərb tərəfdən Azərbaycana görə Türkiye sərhədi bağlayıb. Şimal tərəfdən Gürcüstana qarşı ərazi iddiası var. Yalnız cənub tərəfdən İranla əlaqə qura bilib. Bu isə onun iqtisadiyyatının dırçəlməyi üçün kifayət etmir. Rusiyanın isə Ermənistanada öz maraqları var. Məsələn, qazi ucuz verir əvəzində müəyyən və da-ha rentabelli şirkətlərini Ermənistan'dan alır. Silahı isə, pulsuz deyillər verilir. Buna tam inanmır. Səbəb isə ortaya kredit məsələsi də çıxmışdır. Rus heç vaxt, heç kəsə pulsuz nəsə vermir. Kredit məsələsi ilə o Ermenistanı özündən asılı vəziyyətə salıb. Həmçinin Ermənistan Azərbaycanla mühəribə etməkələ enerji tranzit gelirindən məhrum oldu. Hansı ki, ilde Gürcüstan tranzit xəttində ehtimallara görə 150 milyon dollar vəsait qazanırdı".

Ekspert qeyd edib ki, Ermənistanın indiyə qədər heç bir rəhbər ölkənin iqtisadiyyatını dırçəldə bilməyib: "Səbəb korrupsiya faktıdır. Rəhbərliyə gələn prezidentlər yalnız

öz ciblərin və yaxınlarını düşünüb. Nəticədə korrupsiya hələ bütün ölkəni bürüyüb. Hər bir kiçik məmər belə yalnız rüşvət yiğməq haqqında düşünüb. Təsadüfi deyil ki, Naxçıvana əsir düşən bir kəndli fermer adı bir kənd polisinənən şikayətlənərək deyirdi ki, polis mənə deyir hər ay bu qədər vəsait verməsən, səni şərleyərək hebs etdirəcəyəm. Orduda kütəvi korrupsiya halları da, iqtisadiyyatın çökəməsinə zəmin yaratmışdır. Korrupsiya, işsizliyik səviyyəsini artırıb. Nəticədə özüne bir ölkə qurub. Qurdugan sonra dünyada yaşıyan yəhudilərə çağırış etdi ki, gəlin burada yaşayın. Yəhudilərin çox hissəsi geri döndü. Erməni də isə bu hissəyə yoxdur. Əksinə onlar digər ölkələrdə özəlləri daha rahat hiss edirlər. Torpaq eşqi olmayandan sonra, iqtisadiyyatın dırçəlməyindən, dövlətin daha da, möhkəmlənməyindən danışmaq yersizdir".

Aynurə Pənahqızı

İ.Şaban hesab edir ki, neftin qiymətinin 60-a qədər yüksəlməsi və onu keçməsi məsələsinə yəqin ki, yaxın 6 ayda müşahidə edilməyəcək: "Nəyə görə? Onu da deyim ki, peyvənlərlə bağlı əvvəller ne qədər pozitiv informasiya yayılırdısa, indi bir o qədər neqativ məlumatlar yayılır. Məsələn, filankesə vurdular, bu, eks reaksiya verdi və s. Əlbətə ki, bütün bunlar çəkindirici faktor rolunda çıxış edir. Ancaq istənilən halda bundan artıq müsbətə doğru hərəkət olarsa, dünya üzrə de hərəkət artarsa, enerjiyə tələbat yaranırsa, nəyə görə neftin qiyməti 50-60 dəhlizine çatmayıacaq? Çünkü OPEC-in dekabr ayının əvvəlində keçirdiyi görüşdə əldə edilən 24 ölkənin razılaşması ondan ibarətdir ki, hər ay bazarı monitoring edib və hasilatın 500 min barel artırılmasıyla bağlı qərar verecək. Əger gedis-geliş çoxalaçaqsa, bunlar da artır. Yəni bir tərəfdən tələb yaranır, o biri tərəfdən təklifi artırırlar. Necə ki, 2015-2019-cu illərdə neftin orta qiyməti 54 dollar olub, artıq dünya son 5 illiyin orta qiyməti ətrafında köklənib. BP-nin özünün proqnozlara baxsaq, onda 2023-cü ilədək neftin qiymətinin 50 dollar ətrafında satışı daha realdır".

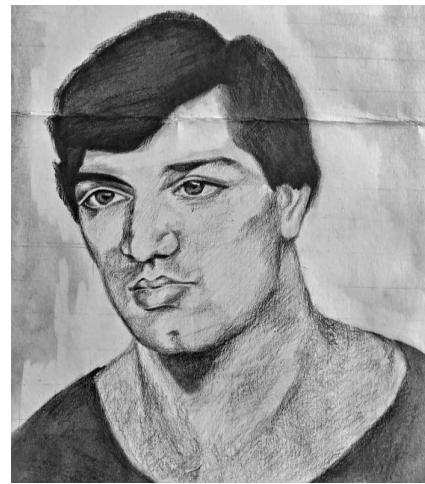
Tələbə qız şahidlərimizin portretini çəkir

Ziba Həsənovanın qəhrəmanlarımıza qarşı sevgisi tükənməzdür

yayıldı, rəğbətlə qarşılandı.

Odur ki, "Şərq" olaraq istedadlı və vətənpərvər gəncimizin bu təşəbbüs barədə fikirlərini öyrəndik:

"Öslinde portretlərin necə meydana çıxdığını özüm də bilmirəm. Bütün bunlar mühəribə bitdikdən bir neçə gün sonra, şəhidlərimizə olan sevgi sayesində baş verdi. İndiyədək Milli qəhrəmanlar Mübariz İbrahimovun, Çingiz Mustafayevin, Əliyar Əliyevin, İl Qarabağ mühəribəsinin qəhrəmanları Polad Həşimovun, Cəbrayıł Dövlətzadənin, Cavid Mahmudovun, Anar Mürsəliyevin, həmçinin 20 Yanvar şəhidləri İlham və Fərizənin, Larisa Məmmədovanın portretlərini çəkmış. Hazırda digər şəhid və qazılərimizin xatirələrini

ebədiləşdirmekdəyəm. İctimaiyyətin, o cümlədən BDU rəhbərliyinin təşəbbüsü dəstekləməsi məni daha də həvəsləndirdi. Əlbette, bu, çox fərehli və sevindiricidir. Çünkü şəhidlərimizin ailələrinə az da olsa, təselli vera bilirəm. Allahdan başqa nə istəyərəm ki?"

Kənan Novruzov

Vətən savaşı bitəndən sonra bezi soydaşlarımız, xüsusilə de gənclərimiz şəhid və qazılərimizin xatirələrini əbədiləşdirmek namənə fərqli təşəbbüsler iəli sürdürlər. Kimi kitab yazdı, kimi musiqi bəstələdi, kimi də bir başqa formada ehtiramını göstərdi.

BDU-nun Coğrafiya fakültəsinin birinci kurs tələbəsi, gənc və istedadlı rəssam Ziba Həsənova da tarixi zəfərimizə və qələbəni bizi bəxş edən qəhrəmanlarımıza bigane qalmadı. Onun müxtəlif döyüşçülərimizə həsr etdiyi portretlər sosial şəbəkələrdə sürətlə

Bəhram Bağırzadənin anası koronavirusa yoluxub

Azərbaycanın Əməkdar artisti Bəhram Bağırzadənin anası koronavirusa yoluxub. "Report" xəbər verir ki, bu barədə B.Bağırzadə özü məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, anası - 74 yaşlı Tahira Əfəndiyeva komaya düşüb və hazırda ağır vəziyyətdədir.

Əməkdar artist anasına təcili qan köçürülməsinin lazımlığını bildirib.

Xatırladaq ki, bir müddət əvvəl - Əməkdar artist Bəhram Bağırzadənin özü də koronavirusa yoluxmuşdu. Bəhram Bağırzadənin müalicəsi Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın nəzarətində olub. Müalicələrdən sonra B.Bağırzadə sağalıb.

in Minsk qrupu həmsədr ölkəsi olaraq bu zamana qədər hansı funksiyani yerinə yetirdiyini göstərir. Daha dəqiq desək, Fransa ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrini kimi vasitəcilik missiyasını yerinə yetirərkən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları və ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli istiqamətində feallıq nümayiş etdirməli idi. Amma biz

Yeni reallıqlar yaranıb, Makron bunu anlamalıdır

Fransanın ermənipərəst mövqeyi dağıdıcı məqsədlərə xidmət edib

"Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun erməni icmasının nümayəndələri ilə görüşü zamanı ifadə etdiyi fikirlər onun ermənipərəst, islamafob mövqeyinin növbəti etirafı və ifşasıdır. Ümumiyyətlə, biz bu zamana qədər, xüsusilə də 44 günlük mühəribə dövründə Fransanın ermənipərəst mövqeyini müşahidə etmişik. Bu dövlət ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrini mandatını daşımamasına baxmayaq, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsəlesi ilə əlaqədar qərəzlə, birtərəfli yanaşma ortaya qoyub". Bu sözlər politoloq Nurlan Qələndərli "Şərq"ə açıqlamasında deyib.

Politoloq qeyd edib ki, Fransanın bu mövqeyi status-kvonun qorunub saxlanması, Ermənistən işğalçı siyasetinin davam etməsi və separatizmin hökm sürməsi kimi dağıdıcı məqsədlərə xidmət edib: "Təbii ki, bu, qəbul edilməz və yolverilməzdir. Elə Makronun erməni icmasının nümayəndələri ilə görüşdə səsləndirdiyi fikirlər də Fransanın ATƏT-

bunun tamamilə əksini müşahidə etdik, Fransanın tərəf kimi çıxış etdiyini, ermənipərəst mövqə nümayiş etdirdiyini və vasitəcilik missiyasını "təcavüzkar Ermənistən mövqeyini müdafiə etmek" kimi anladığını gördük".

N.Qələndərli əlavə edib ki, eyni zamanda, son faktlar onu göstərir ki, Makron erməni lobbisi və diasporunun təsiri altındadır: "Azərbaycan döyüş meydanında öz sözünü deyərek Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hərbi-siyasi yolla həllinə nail olub, Ermənistəni diz çökürək kapitulyasiya aktını imzalamaya məcbur edib. Fransa isə hələ də məglub, təcavüzkar Ermənistən mövqeyini müdafiə etməyə çalışır. Dolasıyla, Makronun mövqeyi Fransanın milli maraqlarına zərbədir. Yəni bu, tamamilə yanlış siyasetdir. Fransanın rasional dövlət ağılı varsa, reallığı qəbul və dərk etməlidir. Anlamalıdır ki, Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycan işğalçını cəzalandırıb və yeni reallıqlar yaradıb".

Aynurə Pənahqızı

Paşinyan istefaya getməyə hazırlır

Kremlin "oyuncağı"nı nə Tramp qəbul edir, nə də Bayden

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan istefaya gedib-getməcəyinə aydınlaşdırmaq məqsədile "Facebook" sehifəsində paylaşım edib. O, paylaşımında deyib: "Xalqın qərarı nəticəsində baş nazir postundan getməye hazırlam. Baş nazir postunu yalnız xalqın qərarı ilə tərk edə bilərem.

Xalqın inamı yenidən bərpa olunaçağı təqdirdə, bu çətin dövrlərdə də Ermənistən Respublikasının rəhbərliyini davam etdirməyə hazırlam. Bütün bu sualların cavabını almaq üçün yalnız bir yol var - xüsusilə parlament seçkiləri keçirmək. Parlamenti və parlamentdən kənar qüvvələri 2021-ci ildə növbədən kənar parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı məsləhətəşəmlərə dəvet edirəm".

"Məsləhətəşəmlərə davam edirəm" ifadəsi eslində özü-özlüyündə onun sərbəst olmadığını, müsteqil qərar vermədiyinin göstəricisidir. Amma bu məsələnin üstündə çox da dayanmadan diqqəti başqa bir məqama çekək: az qala, elə hakimiyyətə gəldiyi ilk aylardan etibarən onun devriləcəyini eşidirik. Təkcə biz yox, ermeni xalqı özü də hər səhəri ümidişədir. Amma nə çarə? Etiraf etmək lazımdır ki, bütün siyaseti yalan üzərində qurulan bir adam üçün belə bleflər o qədər də təəccübüldür. Amma səhv işləyən saat belə, arada bir doğru vaxtı göstərir axı. Bəlkə, Paşinyan, nəhayət, "taxt"ından virdalaşmaq ərefəsindədir?

Politoloq Fikrət Sadıqov Ermənistəndə daxili vəziyyəti "Şərq"ə təhlil edərək bildirib ki, baş nazirin devrilməsi onun öz arzusu da ola bilər:

"Sadəcə özünə bərəət qazandırır və demokratik lider imici yaratmaq istəyir"

"Xalqı, insanları hədələyərək hakimiyyətə gələn, onları təhdid edən adam in-di necə demokratiyadan danışa bilər?! Bu, gülündür. Yazdığı status onu deməyə əsas verir ki, Paşinyan istefaya getməyə hazırlır. Sadəcə özünə bərəət qazandırır və demokratik lider imici yaratmaq istəyir.

Paşinyanın taleyi ABŞ-in yeni prezidenti Co Baydenin elində deyil. Nə Tramp, nə də Bayden Ermənistən baş nazirini lazımi qədər dəstəkləyir. Çünkü ikisi də başa düşürər ki, səriştəsiz lider Kreml'in "oyuncağı"dır. Ona görə də rəsmi dəstək vermirler".

F.Sadıqovun fikrincə, hakimiyyət dəyişikliyindən asılı olmayaraq ateşkəs hələ bir müddət stabil qalacaq: "Yeni mühərbiyənin başlanmasını düşünmürəm. Birincisi, ona görə ki, biz torpaqlarımızı azad etmişik. Ermənistən yenə torpaqlarımıza göz dikəcək? İnanıram. İkincisi isə düşmən çox zeifləyib. Nəyəsə gücü qalmayıb. Düzdür, hədqorxu gələ, gurultulu bəyanatlar səsləndirə bilərlər. Amma onları əməldə görməyi gözləmək lazım deyil".

Kənan Novruzov

“Vaksinin insan organizmına heç bir zərərlü təsiri ola bilməz”

“1920-ci illərdəki pandemiyada hətta səhər özünü sağlam hiss edən şəxş güñorta xəstələnir, hətta axşam ölürdü. Amma COVID-19 belə infeksiyalardan deyildir. Onun letallığı çox aşağı, RO indeksi isə cəmi 2,2-dir. Yəni bu infeksiya insanlıq üçün son və ya faciə deyildir. Bəli, digerləri kimi bu infeksiyadan qorunmanın da əsas yolu vaksinasiyadır”.

Bu sözləri ”Şərq”ə açıqlamasında tibb elmləri doktoru, professor Musa Qəniyev deyib.

Professor qeyd edib ki, vaksin istə klassik, istərsə də ən müasir yolla alınsin, onun insan organizmına heç bir

Professor: “İnsanları qorxutmaq, onları stress və ruhi sarsıntıya salmaq olmaz”

zərərlü təsiri ola bilməz. Yeni genom, enzim patologiyası olan az sayda insanlar nəzərə alınmazsa. Vaksinlərin əlavə effektinin olmaması üçün yeganə şərt onların təmizlik dərəcəsinin yüksək olmasıdır. Hazırda tövsiyye olunan vaksinlərdə bunun

“COVID-19-un özündən daha qorxulu və ağır mutasiyası, bu infeksiya tamamilə sönəndən yalnız 10 il sonra ola bilər”

nəzərə alınmaması qeyri - mümkündür”. Həkim vurğulayıb ki, insanları qorxudan digər məsələ isə vaksinlərin hələ tam öyrənilməməsi, yəni onların tədqiqatının yalnız klinik sınaqların III mərhələsində olması və s. kimi fikirlərdir: “Bildirmək istəyirəm ki, istenilən dərmanın, vaksinin və s. tam tədqiqi üçün illərlə davam edən tədqiqatların aparılması qanundur və mütləq tələbatdır. Eksperimental və klinik sınaqların tamamilə başa çatması üçün,

ümmülikdə 12-15 ilə qədət vaxt tələb olunur. Ancaq zəruret yarandığı, ekstremal hallarda, hətta ilkin-birinci mərhələdə 50 faizli müsbət neticənin alındığı təqdirdə belə, bu vaksin və ya dərman preparatının klinikaya tətbiqi mütləq göstərişdir. Bu halda heç bir qorxulu eks effekt törənə bilməz. COVID-19-un insanlarda qorxu, stress yaratmağa yönələn 100-lərle mutasiyası haqqında fikirlər də əsəssizdir. Bilmək lazımdır ki, viruslar “obliqat, mikrocanlılardır ve bu səbəbdən də heç bir halda yoluxduruğu hüceyrəni məhv etmek istemir. Əks halda o özü də məhv olur. Odur ki, virus qonaq olduğu hüceyrəye uyğunlaşmaq, onunla birge yaşamaq üçün dəyişikliyə məruz qalır. Bu hal mütləqdir və ümumi yaşam qanunudur. Bunu mutasiya kimi təqdim edib, insanları qorxutmaq, onları stress və ruhi sarsıntıya salmaq olmaz. Bilin ki, COVID-19-un özündən daha qorxulu və ağır mutasiyası, bu infeksiya tamamilə sönəndən yalnız 10 il sonra ola bilər”.

Aynurə Pənahqızı

Yaxınlarını itirənlər heç nə ilə təsəlli tapa bilmir

Həkim: “COVID-19 xəstəsinin boğulmasının 80 faiz səbəbi əslində psixolojidir”

“COVID-19 səbəbindən bir çoxunda panik atak var. Müraciətlərin çoxunda baxırsan ki, bu pasientə əslində psixoloq yardımımızdır”.

Bu sözləri ”Şərq”ə açıqlamasında anestezioq-reanimatoloq Şahin Məmmədov deyib. Həkim qeyd edib ki, koronavirus səbəbindən həyəcan, xəstəlikdən qorxu həddindən artıq çıxalıb: “COVID-19 xəstəsinin boğulmasının 80 faiz səbəbi əslində psixolojidir. Bilirsiz niye? İnamsızlığa görə. İlk olaraq həkimlər, səhiyyəmizə inanırlar. Ateistlər də insanların olan-qalan umidini, təsəllisini məhv edib, beləcə Allaha da inanırlar. Yaxınlarını itirənlər heç nə ilə təsəlli tapa bilmir. Hətta yaxınları ağır vəziyyətdə olanlar ele bilirlər COVID-19 reanimasiyásından sağ çıxməq təyyarə qəzasından sağ çıxməğa bənzəyir. Xəstələriniz hazırda reanimasiyadırsa səbəri, təmkinli olun, və şad xəbərlər geləcəyinə inanın”.

Aynurə

Qarabağ qayıdış Bakıda yaşayış binalarının qiymətinə necə təsir edəcək?

Məcburi köçkünlərimizin doğma yurdlarına qayıdışı Bakıda yaşayış binalarının və torpaqların qiymətinə təsir etməyəcək.

Bunu Trend-ə emlak məsələləri üzrə ekspert Ramil Osmanlı deyib. Ekspert bildirir ki, işgaldən azad olmuş torpaqlara qayıdış bir neçə il çəkəcək. Orada yeni yaşayış binalarının tikilməsi nəzərdə tutulur. Həmin rayonların yenidən qurulmasına həm dövlət, həm də xarici şirkətlər investisiya qoyacaq. Cox adam düşünür ki, Bakıda yaşayan məcburi köçkünlər öz yurdlarına qayıtsa, yaşayış binalarının və torpaqların qiymətləri düşəcək. Bu belə deyil. Çünkü rayonlarda torpağın qiymətinin bahalaşıb, ya ucuzaşacağı Bakının torpaq bazarına və yaşayış binalarının qiymətinə heç bir təsiri yoxdur. Əksinə əmlak bazarında qiymətlər qalxa bilər.

Aznif Baqdasaryan Ermənistana təhvil verilib

Oktyabrın əvvəlində girov götürürlərən Ermənistana vətəndaşı Aznif Baqdasaryan Ermənistana təhvil verilib.

APA-nın "Sputnik Armenia" ya istinadən xəberinə görə, bu barədə A. Baqdasaryan özü bildirib. O qeyd edib ki, digər 3 əsirle bərabər Ermənistana təhvil verilib: "Men artıq bir neçə gündür evimdəyəm".

Arxayınlaşmaq olmaz

Peyvənd oldu, olmadı maskalardan mütləq istifadə olunmalıdır

Avropa koronavirus əleyhinə peyvəndləmeye başladı. Avropa İttifaqı ölkələrində peyvəndləmə "Pfizer" və "BioNTech" şirkətləri tərəfindən istehsal olunan dərman və siteleri ile aparılır. Peyvəndlər Avropa Dərman Agentliyi tərəfindən təsdiqlənib.

Dərmanın getirilməsi Almaniya, Fransa, İtaliya, İspaniya, Avstriya və Bolqarıstanaya həyata keçirilir. Belçika və Lüksemburqda vaksinləmeye 28 dekabrdan başlanıb. Niderlandda isə 8 yanvar tarixində başlanacaq.

Qardaş Türkiyədə COVID-19 əleyhinə peyvəndləmenin başlanması isə ləngiyir. Türkiyə Sehiyyə naziri Fahreddin Koca bildirib ki, ləngiməyə səbəb Çinin gömrük-keçid məntəqələrində zəruri yoxlama tədbirlərinin həyata keçirilməsidir. F.Koca qeyd edib ki, vaksinlərin ölkəyə getirilməsində bir-iki gün geçikmə olacaq. Nazir həmçinin peyvəndin məcburi olmadığını, lakin zərurilikle bağlı əhalilə arasında lazımı qaydada təbligat aparılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Koronavirusa qarşı peyvəndləmə akciyasına başlamış Avropa ölkələrində isə əhalilə tibbi maskalardan xilas olacaqlarına sevinir. Amma mütəxəssislər peyvəndə güvənib karantin qaydalarını görməzdən gəlməyin ağır nəticələr yarada bilecəyinə diqqət çəkir. Mütəxəssislər bu fikirdər ki, peyvəndin müsbət neticələri, peyvənd olunmuş insanların artıq heç bir təhlükə və risk daşımadığı rəsmi təsdiqlənməyədək karantin qaydalarına in迪yədək olduğu kimi ciddi əməl edilməlidir. Tibbi maskaların taxılmaması, sosial məsafənin gözlənilməməsi və bu kimi karantin tələbləri tez-tez pozulacaqı

təqdirdə yoluxma sayında arzu edilən enməyə nail olmaq çətinləşəcək.

Tacili Tibbi Yardım Stansiyasının həkimi, tərəpevt Şahvələd Məmmədov ”Şərq”ə açıqlamasında karantin qaydalarına əməl edilməsinin birmənalı olduğunu dedi:

- Heç kim arxayınlaşmasın ki, peyvənd olundum, koronavirusdan xilas oldum. Birincisi, Azərbaycanda COVID-19 əleyhinə vaksinasiya hələ başlamayıb. Vaksinasiyanın başlanacağı tarix də tam dəqiqləşməyib. Bildiyimiz budur ki, vaksinasiya məcburi deyil, könüllüdür. Amma dövlət vətəndaşların təhlükəsizliyini əsas götürürək ilk növbədə yaşılı insanlar və tibbi personalın peyvəndlənməsinə başlanmasına önem verir. Peyvənd yoluxma riskini 94-95 faiz azaldır. Amma peyvəndləmə gərək başlaşın, neticələr belli olsun, yoluxma sayının maksimumu enməsi, ağır, həmçinin tənəffüs aparatına bağlı xəste sayının, eve müalicə alan xəste sayının, o cümlədən də ölüm sayının azalması baş vermelidir ki, biz koronavirusa yoluxma zəncirinin qırıldığını iddia edə bilək. Lakin nə bu zaman, nə də yoluxma dinamikasında müsbət azalma, ölüm hallarının sıfırlanması baş verdiyək. Biz karantin qaydalarını pozmamalıyıq.

Əksinə, daha da ciddi riayət etməliyik ki, yoluxma təkrar artmasın

cən aradan qalxması hər birimizin davranışlarından asılı olacaq. Tibbi maskalardan istifadə mütləqdir. Organizmin sağlam olmasını, yoluxmaya məruz qalmamızı istəmirik, tibbi maskalardan istifadə etməliyik, həm də düzgün istifadə etməliyik. Bəzən görürsən, vətəndaş maska taxib, amma maskadan əsər-əlamet qalmayıb. Açıq görünür ki, bəlkə də bir aydır, bəlkə də aylardır eyni maskadan istifadə edir. Maskə didilib, tiftiklənib, həm də çırıldır. Belə maskanı taxmağın nə mənası var?

Doktor qeyd etdi ki, hazırda apteklərdə, hətta marketlərdə də tibbi maskalar satılır. Sağlamlığın qayğısına qalaraq tibbi maskaları tez-tez dəyişmək, dezinfeksiyaedici mehlullardan intensiv istifadə etmək lazımdır. Sosial məsafənin gözlənilməsi də həmçinin vacibdir. Ş.Məmmədov kütłəvi yeni il məclislərindən çəkinmeyi də tövsiyə etdi. Çalışaq, yeni ilə yoluxmuş halda qədəm basmayaq.

Məlahət Rzayeva

Koronadan da təhlükəli yeni ştamm gəlir...

"Məhz vaksinasiya insanları normal və təhlükəsiz həyata qaytara biləcək"

Korona virusun Böyük Britaniyada yayılan yeni ştammı İspaniyada da qeydə alınıb.

Madridde ən azı dörd nəfərdə COVID-19-un yeni mutasiyası aşkar edilib.

İllkin məlumataya görə, həmin şəxslər Britaniyadan gələnlər olublar. Xatırladaq ki, bir sırada dövlətlər koronavirusun yeni ştammı tapılan Britaniya ilə hava əlaqəsini dayandırıblar.

Mövcud durum ölkəmizdə də təlaşa səbəb olub. COVID-19 ilk

dəfə Çində yayıldığı zamanlarda ölkəmiz üçün hansıa tehlükənin olacağını ehtimal etmirdik. Hətta bu virus o qədər də ciddi qəbul edilmirdi. Lakin COVID-19 nəinki Azərbaycan, bütün dünyada tüyəyan etdi. Son günlər isə koronavirusun yeni ştammı böyük narahatlıqlar yaradı.

Çünki virusun yeni mutasiyası sürəti şəkildə yayılmaq qabiliyyətinə malikdir. Bu baxımdan dövlət və cəmiyyət olaraq maksimum dərəcədə diqqətli və məsuliyyətli olmaq vacibdir.

Hemofiliyalı Xəstələrin Respublika Assosiasiyanın sədri Ayaz Hüseynov "Şərq"ə bildirib ki, Böyük Britaniya, Hollanda və bir neçə Avropa ölkəsində mutasiyaya uğramış COVID-19 virusunun hazırlığı adı B.1.1.7 kimi qeydə alınıb: "Mutasiyaya uğramış virusun yoluxma riskinin 70 faiz daha yüksək olduğu aşkar edilib. Bir çox ölkələrin Böyük Britaniya ilə yollarının bağlanması müşahidə edirik. Hazırda çox həssas və təhlükəli dönəm yaşayırıq. Bu dönəmdə virusun yayılmaması üçün bütün qabaqcayıcı təhlükəsizlik tədbirlərini görmək vacibdir".

Assosiasiyanın fikrincə, sevindirici hal ondan ibaretdir ki, COVID-19 virusuna qarşı vaksinasiya həm də mutasiyaya uğramış virusun öhdəsindən gelecek: "Məhz vaksinasiya insanları normal və təhlükəsiz həyata qaytara biləcək. Yuxarıda deyilənləri nəzərə alıb, vaksinlərin ölkəmizdə tətbiq olunmasıni tezleşdirmək və planlı şəkildə tətbiq etmək mütləqdir".

Yegane Bayramova

Savaşdan dönenlərə psixoloq yardımı mütləqdir

İkinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçıları artıq evlərinə qayıdır. Şübhəsiz 44 günün ağrısını, acısını onlar görüb, yaşayıblar. Buzim əlimizdən ancaq dəstək olmaq, yaralarına məlhəm axtarmaq gelir.

Bu səbəbdən de zaman-zaman psixoloqlarla həmsəhbət olub, savaşçılarımızın psixoloji durumu haqqında danışırıq.

Mövzu ilə bağlı psixoloq Fərqaqə Mehmanqızı "Şərq"ə açıqlama verib. O müharibə iştirakçılarında psixoloji narahatlıqların olduğunu təsdiqləyib: "Şəhid olanları gözləri ilə görən insanların sarsıntılarını görməmək mümkün deyil. Onların heç nə olmamış kimi sivil həyata davam etmələrini gözləmək absurdur. Məsələyə ciddi, anlayışı

Yəqin ki, dövlət və QHT layihələri olacaq

yanaşmaliyiq. Ölümə üz-üzə olmalarını, dostlarının itirmələrini anlamalı, empatiya bacarığımızı inkişaf etdirməliyik. Mühabibədə başlarına gələn hadisələri dinləməliyik. İnsanlar hər hansı hadisəni öz psixoloji durumuna uyğun qavrayır. Reaksiyası psixologiyasına görə olur. Heç kim deyə bilməz ki, "mən beləyəm, o biri niyə fərqlidir". Bəziləri savaşdan sonra özünə qapanır, ki-

misi də eyni hadisəni dəfələrlə danışır. Bəlkə də onların sadəcə dinlənilməye ehtiyacı var. Heç bir rəy bildirmədən əvvəlcə qulaq asmalılığ. Əger danışmaq istəyirlərsə, danışacaqlar. Yaxud da danışmaq istəmirlərsə, onları məcbur etməyek. Yenə də özlərinə qapanmalarını aradan qaldırmaq üçün maraqlanmalıdır, diqqət göstərməliyik. Düşünürəm ki, döyüçülərlə psixoloqlar səhəbət etməlidirlər. Yəqin ki, dövlət və QHT layihələri olacaq.

Hər hansı bir tədbir görülecek. Qazilərimizlə, döyüçülərimizlə psixoloqlar fərdi və qrup şəklində işləməlidir. Onların cəmiyyətə integrasiyası, alıqları travmani aradan qaldırmaq üçün psixoloq dəstəyi vacibdir".

Əyani dərslər başlayanda görüləsi işlər var

Keçilməyən mövzular sürətləndirilmiş proqramla uşaqlara çatdırılacaq

Mart ayından etibarən tətbiq olunan onlayn tədris sistemi ortaya ciddi problemlər çıxarıb.

Şagirdin texniki imkanları - kompüter, planşet və interneti varsa, dərslərdə iştirak edə bilir. Lakin texniki imkanları olmayanlar tədrise qoşula bilmir".

Bu sözləri "Şərq"ə açıqlamasında təhsil eksperti Kamran Əsədov deyib. Onun sözlərinə görə, əyani tədrisə icazə verdikdən sonra şagirdlərin məktəbə uyğunlaşması dövrü başlayacaq: "Yəni birbaşa şagirdlərə akademik biliklərin öyrədilməsi nəzərdə tutulmur. Tədris üç mərhələdə həyata keçiriləcək. Önce bir həftə şagirdlərin məktəbə adaptasiya prosesi gedəcək. İndiyənə qədər uşaqlar 3 ay yay tətilində məktəbdən uzaq qalırdı. Sentyabr ayında dərsə başlayanda müyyən uyğunlaşma problemləri yaranırırdı. Xüsusile də ibtidai sinif şagirdlərində bu hal müşahidə edilirdi. İkinci məsələ dərs saatlarıdır. Müyyən qədər tənəffüslerin sayı artırılacaq. Şagirdlər informasiya yüküne məruz qalmayacaq. Sonra pandemiya dövründə keçirilməyən mövzular təkrar ediləcək. Həmin mövzular sürətləndirilmiş proqramla uşaqlara çatdırılacaq. Çünkü öyrənmədikləri materiallər yuxarı siniflərde onlara ciddi problem yarada bilər. Tədris prosesində fənnlər arasında əlaqə var. Hansısa mövzunun öyrənilməməsi problem yaradır. Əsas dərinləşdirilmiş, sürətləndirilmiş proqramla şagirdləre keçirilməyən mövzuların yenidən çatdırılmasıdır. Əlbettə, yeni dərsliklərin hazırlanması da gündəmdədir. Onlar üçün xüsusi program əsasında dərsliklər hazırlanmalıdır. Bu kompensasiyaedici təhsil adlanır. İnanıram ki, boşluqlar doldurulacaq. Qeyd etdiyim programlar üzərində işləniləcəkdir".

Samirə

2021-ci ilin 5 fevralından XAOS bitir

Ekstrasens 2021-ci il üçün proqnozunu verib

(Əvvəli səh: 16-da)

Pandemiya təkcə virus və xəstəlik deyildi. O, bioterapiya idi. Virus onkoloqları xərçəng xəstələrinə təyin etdiyi kimyaterapiya kmidir.

İlk baxışdan ağırdır, zərərlidir, orqanızm üçün zəhərdir, amma eyni zamanda dərmandır. Məsələ ondadır ki, xəstənin xilası onun nə qədər gücünə qalmışından asılıdır. Bu gün pasientlər tekce virusa yoluxanlar deyil, bütün insanlıqdır.

2021-ci ilin 5 fevralından Xaosdan sonrakı ilin başlanğıcı qoyulur. Bu dövredə kimi yer əhalisinin bioterapiyası davam edəcək.

Fevraldan sonra nisbi sakitlik gelecek, hər şey azalmağa başlayacaq, amma pandemiyanın zərərləri maya kimi hiss olunacaq. Amma artıq Yer Xaosda olmayıcaq. (Medicina.az)

Sağalmaq dövrü gelir. Coxları deyəcək ki, bəli, vaksinlər uğurlu oldu, peyvəndləmə virusu azaltdı. Amma bu sadəcə separasiyanın, bioterapiyanın bitmesi deməkdir. Qalanları bəhanədir.

Bu pandmeyanın əsas qlobal məqsədi və işi insan populyasiyası genetikasını dəyişmək idi. Demək olar ki, virusun keçmədiyi yaşı orqanızm qalmadı. Yalnız bir kateqoriyaya toxunmadı: uşaqlar. Koronavirus 4 nəsil boyu çoxlu karmik sehv və günahlar edən şəxslərə yoluxur. Uşaqlar isə bu səhvləri hələ düzəltməyə vaxtı olduğu üçün onlara zaman verildi. Təbiət onlara qarşı rəhmli oldu.

2021- Zəhmət ilidir

İl durmadan çalışmaq, qurmaq, yaratmaq, alın təri tökmək tələb edir. Tənbellilik olmaz.

Bu il alkoqollu içkidən uzaq olmaq lazımdır. Əgər Xaos ilində içki depressiyaya qarşı lazımdır, bu il depressiya ilə mübarizə vasitəsi iş və emək olmalıdır.

Kim Xaos ilindən sonra etrafını, özünü, işini, evini sahmana salsa və başı yalnız iş görməyə qarışsa, onun da əməyi mükafatlandırılacaq".

1 milyon 144 min dollar qazandı

Quşları çəkən fotoqraf 9 milyonluq sərvət tapdı

İngiltərədə quşları çəkən fotoqraf gözləmədiyi halda sürprizlə qarşılaşır. O, quşları izlədiyi zaman qarşısına qədim sandıq çıxbı.

Beləki 2 min il yaşı olan sandığın içərisindən 1 milyon 144 min dollar (təxminən 9 milyon Türkiye lirəsi) dəyərində qızıl çıxbı. Hadisə antik şəhər qalıqlarının olduğu yerde baş verib.

"Axşam tarlada quşları izləyir, şəkillərini çəkirdim. Bir qartalla saşsağanın dalaşmasını izlədim. Ərazidə qəribə bir əşya gördüm. (publika.az)

Öncə elə bildim ki, metal bur qurğudur. Yaxınlaşanda gördüm sandıqçıdır. Qapağını açdım, Kelt dövrünə aid qızılıları gördüm" - deyə, fotoqraf bildirib.

Xüsusi xidmət orqanları "uçan adam"ı axtarır

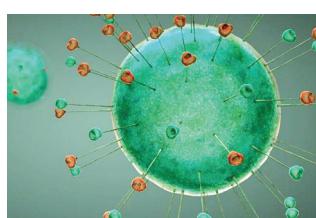
ABŞ-da pilot təlim zamanı 900 metr hündürlükdə reaktiv mühərrikə uçaq şəxsi telefonunun kamerası çəkib.

Oxu.az xəbər verir ki, görüntülər ictimailəşəndən sonra Federal Təhqiqtar Bürosu bu şəxsi axtarmağa başlayıb.

Qeyd olunur ki, "uçan adam" adlandırılan bu şəxs artıq bir neçə dəfə oxşar təhlükeli uçuşlar həyata keçirib və onun şəxsiyyətini müəyyənləşdirmək mümkün olmayıb.

"Başqa çarəmiz yoxdur"

Türkiyəli professor: "Peyvənd olunmayanlar avtobusa minə bilməyəcəklər"

"Mən peyvənd vurdur-mayacam" deyənlər və tən xainidir!

Axar.az xəbər verir ki, bunu türkiyəli professor Bingür Sönmez deyib.

"İnsan bədəninin toxunulmazlığı səbəbi ilə kimse peyvənd vurdurmağa məcbur edə bilmərik. Amma qaydalar qoyacaqıq: peyvənd olunmayanlar dövlət idarələrinə gira bilməyəcəklər, avtobusa minə bilməyəcəklər. Başqa çarəmiz yoxdur", - professor bildirib.

Eşq yaşayırlar

Demet indi də məşhur müğənni ilə sevgili oldu

Aktrisa Demet Özdemirin adı bu dəfə Oğuzhan Koçla hallanıb.

Bir müddət əvvəl Emircanda bir məkəndən səhərə yaxın çıxarkən görüntülənən müğənni və aktrisa sualları cavabsız qoymuşdu. Daha sonra isə cütlük dost olduğunu, eşq yaşamadıqlarını açıqlayıb.

Özdemir ilə Koç son günlər bütün çekiliş meydançasına birlikdə getməyə başlayıblar. Media nümayəndələrinin çox olduğu İstanbul Bebek səmtində yaşayan Koç görüntülənməmək üçün Leventdə bir eve köçüb. Cem Yılmazla Ozan Güvenə qonşu olan müğənninin yeni menzilində ilk ziyarət edən də Demet olub.

2021-ci ilin 5 fevralından XAOS bitir

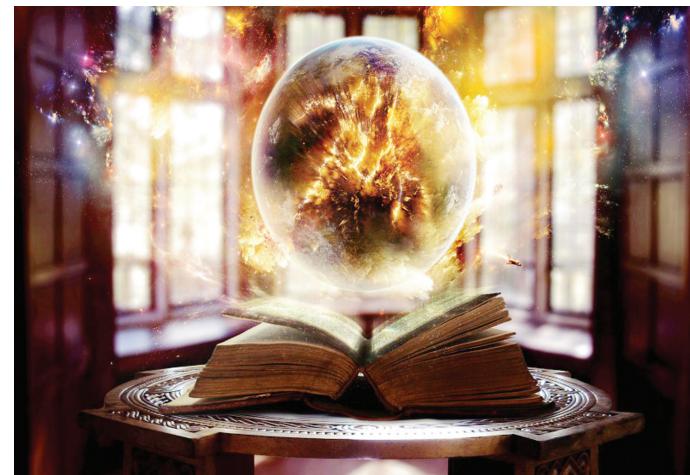
Ekstrasens növbəti ilin proqnozunu verib

Məşhur rus ekstrasens 2021-ci il üçün proqnoz verib. Aleksandr Litvin yeni 2021-ci il üçün proqnozlarında pandemiya və iqtisadi vəziyyətin necə olacağına toxunub.

Ekstrasens gələn ili Xaosdan bərpa ili adlandırib.

"Gələn il təbiətin tsikli pozulacaq. Bu barədə qədim Eklesistdə de deyilib. Orda qeyd olunub ki, əvvəlki il Xaos dövrü olub. 2020-ci il sahmanın pozulması, xəstəliklər ili olduğu üçün, qanunauğunluğa uyğun olaraq, gələn il şəfa və bərpa ili olacaq. Bu təkcə fiziki yox, ruhi mənəvi sağalma ilidir. Xaos bitemək, bəşəriyyət dərindən təmizləmə, sahman yaratmaq, yenidən qurmaq dövrünə qədəm qoyacaq. İnsanlar Xaos təcrübəsini qazandılar, təcrübə topladılar. Biz indi həqiqi nizam intizam necə olmalıdır bilirik. Ötən 2 ildə itirilən bütün dəyərləri pillə-pillə bərpa edəcək, daha dərindən qiymətini bileyəcəyik.

(Davamı səh: 15-də)

İsveçrədə bir gecədə yüzlərlə turist yoxa çıxıb

İsveçrənin məhşur Verbier xızək kurortundakı hotellərin birindən yüzlərlə britaniyalı turist yoxa çıxıb və bir-biri ilə əlaqəni kəsib. Sputnik Azərbaycan xarici mətbuatı istinadla xəbər verir ki, Böyük Britaniyadan məcburi karantin əmri alan 350-dən çox turist hoteldən qaçıb. Hotel sahibləri qonaqlar üçün göndərdikləri səhər yeməklərinin toxunulmamış qaldığını görüb, onlarla əlaqə saxlaya bilmədikləri üçün polisə müraciət ediblər. Turistlərin gecə saatlarında hotelden ayrıldıqları güman edilir. Buna baxmayaq, səlahiyyətilər britaniyalılarının hara qaçıqları barede məlumatlıdırlar. Çünkü İsveçrədən uçuşların sayı xeyli azaldılıb. Karantin pozuntusuna görə cərimənin 10 min İsveçrə frankına (demək olar ki, 830 min rubl- 18 min manat) çata bilecəyi bildirilir. Bundan bir müddət əvvəl isə, Böyük Britaniyada aşkar edilən koronavirusun yeni ştamminin İsvəçrədə tapıldığı bildirilmişdi. Koronavirusun "Britaniya" növünün yayılması səbəbindən İsvəçrə səlahiyyətilərli Britaniya ilə uçuşları dayandırıldı. Və dekabrın 14-dən sonra ölkədən uçan hər kəs üçün məcburi on günlük karantin tətbiq etdiilər.

Çağla koronavirus vaksını vurdurdu

Türkiyəli model və aparıcı Çağla Şikel koronavirus peyvəndi etdirib.

Bu haqda Çağla sosial şəbəkədəki paylaşımında yazıb.

Peyvənd vurulan zaman lente alınan fotosunu yayımlayan Çağla "Könüllü olaraq koronavirus vaksinimi vurdurdum. Koronadan qorxun, peyvəndən yox" sözlerini yaziib.